

Köszönjük

MÁRK KÁROLY
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYESÜLET
KÖZPONTI KÖNYVTÁRA
Budapest IX., Dimitrov tér 8.

71 5017

AZ ELSŐ HÉT

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

MÁRK KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYESÜLET LAPJA

XXIII. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM ÁRA: 1,40 Ft 1981. OKTÓBER 1.

A HALLGATÓK KÉRDEZIK

— Mi az oka, hogy a kollégiumi felvételek körüli rendes évi bizonytalanság az idén fokozódott?

KOVÁCS KATALIN, a KISZ-bizottság kollégiumi felelőse: A kollégiumi felvételi kérelmek elbírálása idején csupán pesti kollégiumaink és a törökbálinti kollégium 30 helye áll rendelkezésünkre, továbbá 35 kambodzsai diplomataképzős hallgató elhelyezése is csökkentette felvételi lehetőségeinket. Ezzel 150 kollégiumi hely esett ki, és például a Kinizsiből 47 olyan hallgatót kellett (volna) kitenni, akik addig kollégisták voltak. A későbbiek során azonban megkaptuk a vári kollégium 80 helyét, így újabb hallgatókat tudunk felvenni, majd még egy fordulóban számos újabb embert tudunk elhelyezni a Várban és Törökbálinton.

tályzat a kötelező nyelvből, valamint megfelelő előmenetel a fakultatív nyelvből a korábbi tanulmányok során) közül kettőt teljesítőnek lehetőségeink határáig biztosítjuk a fakultatív nyelv felvételét. Azoknak tehát, akiket egyéni elbírálás után a legérdemesebbeknek találunk, akiknél úgy érezzük, hogy megvan a biztosíték arra, hogy lehetőségükkel jól fogják élni. Semmiképpen sem akarjuk azonban, hogy eddigi eredményeiktől függetlenül boldog-boldogtan elfogyaszsa korlátozott kapacitásainkat.

Igy a sok morgolódás jogos volt, de a problémáért sem az állami vezetés, sem a DB nem tehető felelőssé, hanem csupán a férőhelyek késedelmes felszabadulása.

Mindezek miatt szeptember 30-i határidővel a fakultatív nyelvre történő jelentkezést megismételtettük.

— Mikor osztják a szeptemberi ösztöndíjakat?

MÁRSÓ GYULÁNÉ főelőadó: Tavalyelőtt október 11-én, tavaly pedig október 15-én tudtuk elkezdni osztani. Csak akkor, amikor a dékáni hivatalok a megállapított ösztöndíjak listáját leadják a Gazdasági Hivatalnak. A szüreti munkák, és az ösztöndíjösszegek módosítása miatt lapzártáig ezt még nem minden kar készítette el.

Végül kb. 950 hely lett, több mint tavaly, és kevesen maradtak ki a kérelmezők közül. Aki még mindig nem nyert elhelyezést, adjon be újra kérelmet, mert a diplomaírók távozása és más okok miatt felszabadulnak még helyek.

Várhatóan október 12-én el tudjuk kezdeni az ösztöndíjosztást, az ált. kar kivételével.

— Milyen következtetéseket vont le az állami vezetés az idei őszi mezőgazdasági munka konfliktusából?

SZUHAY MIKLÓS rektorhelyettes: Beigazolódott, hogy ez a szervezési forma nem a legjobb. Felvetődik a kérdés, hogy jövőre ne bonyolítsuk-e le októberben, a mezőgazdasági munkák dandárja idején, még akkor is, ha ez más szempontból kedvezőtlenebb. Szintén felmerül, hogy ne bízzuk-e a karokra a szervezést, természetesen megfelelő koordináció mellett. Mindezek előtérbe kerültek még az őszi mezőgazdasági bizottság kibővített ülésén a dékánok és a KISZ megfelelő képviselőinek (szaktitkárok) részvételével.

— A fakultatív nyelv felvétele körül, főleg a másodéveseknél, az idén is bonyodalmak voltak. Hogyan sikerült orvosolni ezeket?

KOLLARIK AMÁLIA dékán: A nyelvi képzésre vonatkozó rektori utasításban foglaltakat az egyetem vezetése változtatlanul indokoltan és szükségesnek tartja. De semmilyen rendelkezést nem szabad mezeven kezelni, és a rugalmasságot a körülmények figyelembevételével a vezetőknél kell gyakorolniuk. Ez a rugalmasság most azt jelenti, hogy a fakultatív nyelv felvételének három feltétele (megfelelő tanulmányi átlag, megfelelő osz-

Az ifjúsági parlamentről tanácskozott az egyetemi ÁIB

Az egyetem állami ifjúsági bizottsága szeptember 17-én megtárgyalta az ifjúsági parlament előkészítését.

Szuhay Miklós rektorhelyettes ismertette a lebonyolítási javaslatot: eszerint a kari diákkonferenciákat október 29-ig kell lebonyolítani és október második felében sor kerül a könyvtár, a gazdasági igazgatóság, a fiatal oktatók és az oktatásigazgatásban dolgozók parlamentjeire is. Az egyetemi ifjúsági parlamenten 1981. november 21-én kb. 300 küldött képviseli majd a közgazdász kb. 2000 hallgatóját, 101 fiatal oktatóját, 24 fiatal könyvtári dolgozóját, 39 oktatásiirányítási alkalmazottját és a gazdasági igazgatóság felügyeleté alá tartozó 25 fiatal dolgozóját.

A javaslat szerint a parlament ülése egynapos lesz: 8-12-ig plenáris ülésen hangzik el a rektor beszámolója, az egyetemi párttitkár és az egyetemi KISZ-titkár hozzászólása. Ebédszünet után 3 szekcióban (tanulmányi-oktatási kérdések; diákjólét, szociális helyzet, és érdekképviselet) folytatódik a tanácskozás. 17 órától plenáris ülés összehívásáról, illetve terjedelemtől függően fő téziseit. Ugyanezeken kerül nyilvánosságra minden fontos adat és tény a legutóbbi parlament óta eltelt időszakra: beszámoló a TDK helyzetéről, a kollégiumok munkájáról, az őszi munkákról, a fiatal oktatók bérfejlesztéséről, a publikációs lehetőségekről stb. Tájékoztatókat közlünk az ifjúsági

politikai pénzeszközök felhasználásáról, a sportra fordított összegekről, a kulturális költségvetésről és más, a felszólalásokat megalapozó információkat is adunk. Közöljük a KISZ-bizottság álláspontját a rektori beszámolóval és módot adunk a munkabizottságoknak hozzászólásterveztük ismertetésére.

Az ifjúsági parlament előkészítési és lebonyolítási terveinek ismertetése után az ÁIB ülésén hozzászólások, kérdések következtek.

— Az ÁIB ezután a menzabizottság felkészítéséről tárgyal. Közismertek a menzával kapcsolatos kifogások, ezeknek azonban nincs hatékony képviselőjük, olyannyira nincs, hogy néhány hónappal ezelőtt az egyetem változatlan feltételekkel kötötte meg az újabb szerződést a Pest-budai Vendéglátóipari Vállalattal. Az ÁIB megbízta Tóth Balázst, a KISZ-bizottság szociális érdekvédelmi felelősét, hogy szeptember végéig szervezze újja a bizottságot, és dolgozzák ki működésének koncepcióját.

Adám László javaslatára pontosították az egyetemi parlament megrendezésének idejét: az előírások csupán arra terjednek ki, hogy az ifjúsági parlamentet, munkaidőn kívül, illetve munkaszüneti napon kell tartani. Eszerint a mi parlamentünk szükség esetén meghosszabbíthatja ülését, vasárnapra is. Erről a tanácskozás délutánján szavazással maguk a küldöttek döntenek majd. Ugyancsak a KISZ-titkár vetette fel az elsősök külön parlamentjének javaslatát. Ők ugyanis aligha tudnának érdemben részt venni a kari, vagy az egyetemi parlamenten, de ha saját tanácskozásuk lenne, ott a másodévesekkel megtárgyalhatnának tanulmányi és egyéb problémákat. Az ÁIB állásfoglalása szerint, nincs akadály egy ilyen tanácskozáshoz, de ez nem zárhatja ki az elsősöket az ifjúsági parlamentről; tehát ettől függetlenül megjelenhetnek a kari parlamenteken és küldötteket választhatnak az egyetemi parlamentbe. Egyéb módosító javaslatok a KISZ-képviselőinek nem voltak, hiszen az ifjúsági parlament előkészítését, a tervezetet is az ifjúsági parlament

szervezését.

— Az ÁIB legközelebb október 11-én ül össze, amikor is az ifjúsági parlamentet előkészített anyagokból kiválasztja a megjelentetendőket.

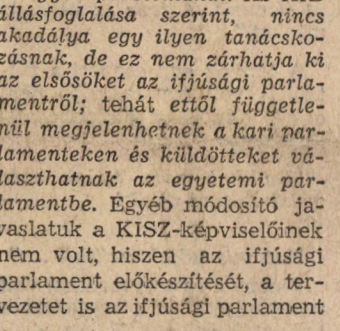
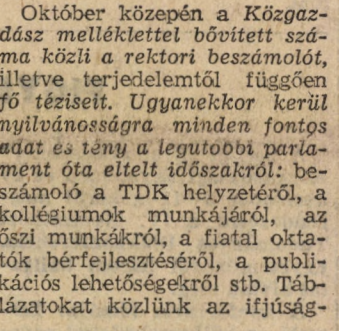
— Október közepén a Közgazdász melléklettel bővített száma közli a rektori beszámolót, illetve terjedelemtől függően fő téziseit. Ugyanezeken kerül nyilvánosságra minden fontos adat és tény a legutóbbi parlament óta eltelt időszakra: beszámoló a TDK helyzetéről, a kollégiumok munkájáról, az őszi munkákról, a fiatal oktatók bérfejlesztéséről, a publikációs lehetőségekről stb. Tájékoztatókat közlünk az ifjúsági

az utolsó nap esett. Eső miatt csak a tábor egyik része ment tíz óra felé dolgozni, de aki közülük nem — hangzott a hangszóróban a fenyegetés —, annak levonják az aznapi kajapénzét. Oh, adminisztratív szigor. Amint kiválna ki akar keresni (és ezek együtt tudnának is, tudtak is keresni) maguktól ott lennének a munkafrontján, nem kellene durvulni, mert ez biza idegesítő, inkompetens és haragot szülő dolog.

— Hasonlóan idegesítő — és talán mellőzött az úttörőtáborok eme lejáratos módszereit —, amikor második nap bejelentik: ha ilyen szépen dolgoztok mint ma, akkor talán (!) hazamegyünk pénteken. Korrekten, korrekten az ilyesmii! Ha valaki csütörtökön vagy szerdán teszem azt 11 óra 12 perccig megtermel egy normát, 11 óra 13-tól távozzhat. Valahogy így képzelhető a humbugmentes ösztönzés.

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

Acélváros, limbó hintó és rothadt gyümölcs

Előkészületek

Először

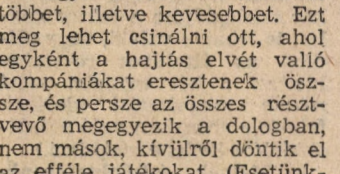
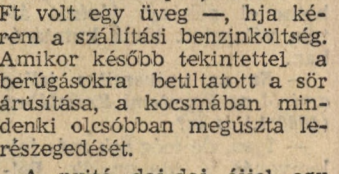
Rókiaci a szatyromban érdeklődéssel szemlélte mint tavul az idő szombatról vasárnapra. A harmadévfolyam huszadik munkába indulásakor már nemcsak felhő, de (viszont) napsütés is fennforgott. A táborban gázfűtés — van itt vendég novemberben is —, a falakon illuminációban töltött éjszakák kevésbé rokonzenyes emlékmocsokai, a szekrényajtón Beatrice felirat és 16 éves hűlgyek címei becenévével együtt. Írjatok Vadmacskának (más néven Mazi), epekedve várja — szegény katonák ha majd meglátják ezt...
Rokonzenyes büfé nyílt a fiúmosdó szomszédságában, mely helyen a sör ára inflálódott — első nap 9, később 10 Ft volt egy üveg —, hja kérem a szállítási benzinköltséget. Amikor később tekintettel a berúgásokra betiltatott a sör árúsítása, a kocsmában mindenki olcsóbban megúsztta leeresztését.
A nyitó daj-daj éjjel egy órától háromig, acélvárosban tetőzött. Mint hírtelt, a táborvezetőség rokonzenvezett legkevésbé azzal az ötlettel, hogy néhányan az említett időszakban egyszerre és ordítva hozták az alvók tudomására, miszerint: „három és: acélváráásros”. Az ismerkedési est elmaradt, ezt senki sem vette észre, minthogy senkinek sem hiányzott.
És másnap
megjelentünk a munka színpadán.
Sokkal, sokkal kevésbé patetikusan lépett ez. Harmadikra eljutottunk oda, hogy észrevehetően tisztázódott azon alapvető érdekünk, mely szerint a békeség kedvéért meg

kell teremtenünk napi betevő falatunkat (itt 37 Ft), és hogy használunk pusztán abban áll, nincs aki elvégzi helyettünk ezt a melót. Ezek immár örök igazságok. Mielőtt belekezdünk akármilyen munkába rutinosan megtudakoltuk, hogy egy ládaért, egy konténerért, egy kilóért stb... mennyit fizetnek. Jó, ha az ember mindig tudja, hol áll éppen a feje. Tény — mint azt Jancsi bácsi a szilvasban tudomásunkra hozta —, hogy ugyanannyit kaptunk egységnyi teljesítményért mint a helybeli dolgozók.
Volt persze más fizetési rendszer is, olyan, amellyel nem egészen érthetünk egyet. Nem automatikusan jó, amikor két társaság egy munkában egymás rovására kereshet többet, illetve kevesebbet. Ezt meg lehet csinálni ott, ahol egyként a hajtás elváltó kompániákat eresztenek össze, és persze az összes résztvevő megegyezik a dologban, nem mások, kívülről döntenek el az efféle játékokat. (Esetünkben nem így történt szerencsére.)
Szerényen indítványoznám, hogy a jövőben ismerjük be nyíltan: van aki csak békeséget akar az mg. munkán, van aki meg keresni. Ha ezt meg tesszük, akkor összeállhatnak nyilvánvalóan azok, akik termelni akarnak — nem kell veszekedniük azokkal, akik visszahúznak őket —, és a legfontosabb (exportalma stb...) munkákat kacikásan elvégezhetik. Aki meg bekelni akar, kevesebb munkával szépen összecefrézi amit a tisztesség (kajapénz) kíván, és békén hagyják mind hajtósabb társai, mind mások.
Ily mód elkerülhetők az olyan atrocitásokat, amilyen

az utolsó nap esett. Eső miatt csak a tábor egyik része ment tíz óra felé dolgozni, de aki közülük nem — hangzott a hangszóróban a fenyegetés —, annak levonják az aznapi kajapénzét. Oh, adminisztratív szigor. Amint kiválna ki akar keresni (és ezek együtt tudnának is, tudtak is keresni) maguktól ott lennének a munkafrontján, nem kellene durvulni, mert ez biza idegesítő, inkompetens és haragot szülő dolog.
Hasonlóan idegesítő — és talán mellőzött az úttörőtáborok eme lejáratos módszereit —, amikor második nap bejelentik: ha ilyen szépen dolgoztok mint ma, akkor talán (!) hazamegyünk pénteken. Korrekten, korrekten az ilyesmii! Ha valaki csütörtökön vagy szerdán teszem azt 11 óra 12 perccig megtermel egy normát, 11 óra 13-tól távozzhat. Valahogy így képzelhető a humbugmentes ösztönzés.
A „dezertőrök”, akik elkéldé-lyeskedvén a napot nem teljesítették szinte semmit, ebből a szempontból nem frankó ha-vero. „Dezertálni” addig lehet, amíg a többiek termelnek annyit — még ha nem is fűvik hozzá a foguk —, hogy nem alakul ki cirkus. Ha például mondjuk 150-en rendszeresen napi 20 Ft körül teljesítenek (ennyi kedvetlen ember valahogy akad), abból cirkus lesz. Persze látványos retorzióra ilyen esetben sem lehet számítani, de a vizsgákon, az egyetemi ügyintézésben, egyéb diák kontra egyetemi adminisztráció vitákban feltűnés nélkül azért... Szóval cseréljük ki bő mellényünket egy kisebbre, jópofa és cinikus arckifejezésünket egy szolidabbra. Az való ide.

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Mi az oka, hogy a kollégiumi felvételek körüli rendes évi bizonytalanság az idén fokozódott?

KOVÁCS KATALIN, a KISZ-bizottság kollégiumi felelőse: A kollégiumi felvételi kérelmek elbírálása idején csupán pesti kollégiumaink és a törökbálinti kollégium 30 helye áll rendelkezésünkre, továbbá 35 kambodzsai diplomataképzős hallgató elhelyezése is csökkentette felvételi lehetőségeinket. Ezzel 150 kollégiumi hely esett ki, és például a Kinizsiből 47 olyan hallgatót kellett (volna) kitenni, akik addig kollégisták voltak. A későbbiek során azonban megkaptuk a vári kollégium 80 helyét, így újabb hallgatókat tudunk felvenni, majd még egy fordulóban számos újabb embert tudunk elhelyezni a Várban és Törökbálinton.

Igy a sok morgolódás jogos volt, de a problémáért sem az állami vezetés, sem a DB nem tehető felelőssé, hanem csupán a férőhelyek késedelmes felszabadulása.

Mindezek miatt szeptember 30-i határidővel a fakultatív nyelvre történő jelentkezést megismételtettük.

— Mikor osztják a szeptemberi ösztöndíjakat?

MÁRSÓ GYULÁNÉ főelőadó: Tavalyelőtt október 11-én, tavaly pedig október 15-én tudtuk elkezdni osztani. Csak akkor, amikor a dékáni hivatalok a megállapított ösztöndíjak listáját leadják a Gazdasági Hivatalnak. A szüreti munkák, és az ösztöndíjösszegek módosítása miatt lapzártáig ezt még nem minden kar készítette el.

— Milyen következtetéseket vont le az állami vezetés az idei őszi mezőgazdasági munka konfliktusából?

SZUHAY MIKLÓS rektorhelyettes: Beigazolódott, hogy ez a szervezési forma nem a legjobb. Felvetődik a kérdés, hogy jövőre ne bonyolítsuk-e le októberben, a mezőgazdasági munkák dandárja idején, még akkor is, ha ez más szempontból kedvezőtlenebb. Szintén felmerül, hogy ne bízzuk-e a karokra a szervezést, természetesen megfelelő koordináció mellett. Mindezek előtérbe kerültek még az őszi mezőgazdasági bizottság kibővített ülésén a dékánok és a KISZ megfelelő képviselőinek (szaktitkárok) részvételével.

— A fakultatív nyelv felvétele körül, főleg a másodéveseknél, az idén is bonyodalmak voltak. Hogyan sikerült orvosolni ezeket?

KOLLARIK AMÁLIA dékán: A nyelvi képzésre vonatkozó rektori utasításban foglaltakat az egyetem vezetése változtatlanul indokoltan és szükségesnek tartja. De semmilyen rendelkezést nem szabad mezeven kezelni, és a rugalmasságot a körülmények figyelembevételével a vezetőknél kell gyakorolniuk. Ez a rugalmasság most azt jelenti, hogy a fakultatív nyelv felvételének három feltétele (megfelelő tanulmányi átlag, megfelelő osz-

— Október közepén a Közgazdász melléklettel bővített száma közli a rektori beszámolót, illetve terjedelemtől függően fő téziseit. Ugyanezeken kerül nyilvánosságra minden fontos adat és tény a legutóbbi parlament óta eltelt időszakra: beszámoló a TDK helyzetéről, a kollégiumok munkájáról, az őszi munkákról, a fiatal oktatók bérfejlesztéséről, a publikációs lehetőségekről stb. Tájékoztatókat közlünk az ifjúsági

az utolsó nap esett. Eső miatt csak a tábor egyik része ment tíz óra felé dolgozni, de aki közülük nem — hangzott a hangszóróban a fenyegetés —, annak levonják az aznapi kajapénzét. Oh, adminisztratív szigor. Amint kiválna ki akar keresni (és ezek együtt tudnának is, tudtak is keresni) maguktól ott lennének a munkafrontján, nem kellene durvulni, mert ez biza idegesítő, inkompetens és haragot szülő dolog.
Hasonlóan idegesítő — és talán mellőzött az úttörőtáborok eme lejáratos módszereit —, amikor második nap bejelentik: ha ilyen szépen dolgoztok mint ma, akkor talán (!) hazamegyünk pénteken. Korrekten, korrekten az ilyesmii! Ha valaki csütörtökön vagy szerdán teszem azt 11 óra 12 perccig megtermel egy normát, 11 óra 13-tól távozzhat. Valahogy így képzelhető a humbugmentes ösztönzés.
A „dezertőrök”, akik elkéldé-lyeskedvén a napot nem teljesítették szinte semmit, ebből a szempontból nem frankó ha-vero. „Dezertálni” addig lehet, amíg a többiek termelnek annyit — még ha nem is fűvik hozzá a foguk —, hogy nem alakul ki cirkus. Ha például mondjuk 150-en rendszeresen napi 20 Ft körül teljesítenek (ennyi kedvetlen ember valahogy akad), abból cirkus lesz. Persze látványos retorzióra ilyen esetben sem lehet számítani, de a vizsgákon, az egyetemi ügyintézésben, egyéb diák kontra egyetemi adminisztráció vitákban feltűnés nélkül azért... Szóval cseréljük ki bő mellényünket egy kisebbre, jópofa és cinikus arckifejezésünket egy szolidabbra. Az való ide.

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

— Jöjjön csak ki a táblához! — mondta Hegedűs Miklós docens az analízis előadáson

— A parordon a Neoprimitív
Fotó: Sass Ákos

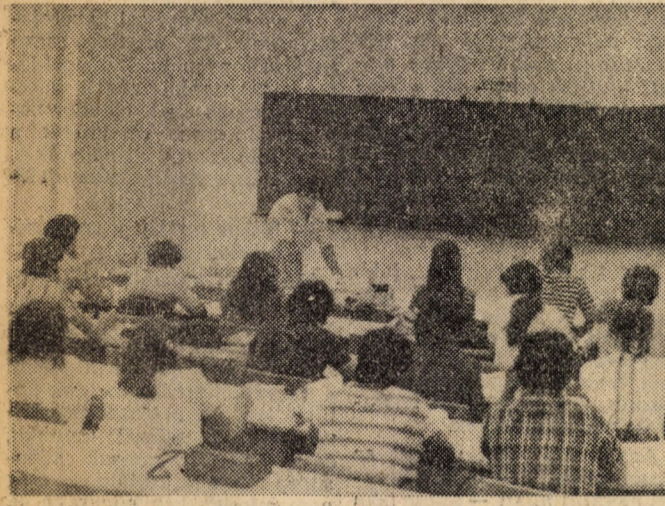
Helyzetkép a Veres Pálné utcából

Alig két hete kezdődött meg a tanítás a Veres Pálné utcai épületben, de a délután érkező szinte nem hiszi el, hogy ugyanitt járt szeptember elején. Akkor tiszta volt minden, jó néhány termet újonnan rendeztek be, a padlókat lelakkozták, jólesett körbejárni a friss illatú házat. És most...

A termék nagy részében csak a festékszag sejteti, hogy itt valaha történt valami. Hiába jelölték ki a folyosókon a dohányzóhelyeket, minduntalan csikkre lépünk, az ablakpárkányon, az asztalon hamuba könyökölünk — esetleg a reggeli maradványaiba. A székeken lányomokra ülünk.

A mellékhelyiségek egyelőre még működnek, de meddig? Lassan állapokról pedig mindenki meggyőződhetett, aki furcsa testtartásban rohagált körbe a folyosókon, eléggé egyértelmű céllal.

Az épület állaga nem rosszabb, mint a Kinizsié, de ilyen koszban nem is jobb. Nem kellemes ugyanolyan mocskokban kijönni a szemináriumokról, mint tavasszal. Rajtunk is múlik.

(Folytatás az 1. oldalról.)

Körítésnek jó volt

a szesz, a meccs és a dizsi. A szesz büvölete, az ívszat mondanánk sem kell, megőrizte vezető helyét a programok között. E helyt kell megjegyezni magánvéleményként, hogy elégséges szeszmenyiség befertelése közben és után hiába próbálunk jelképezni énekléssel, összekapcsolódással, magyarságunk hangsúlyozásán keresztül akármit is. Ez nem felelteti el, hogy egyébként, rendszeren ez hét-köznap kellemesen hivatalos kapcsolatokon kívül semmi sem tart össze, legfőképpen nem valamiféle magyar voltunkból, vagy másból származó összetartozásért. Ne csak másokat, az idősebb nemzedéket óvjuk önfeledten alszent jelképektől és megnyilatkozásoktól.

A Magyarország—Románia meccs a második félidőre, 45 percre teljesíteni látszott hajdani elsős KISZ-titkáruknak

őháját. Összejött az évfolyam egy igen kellemes röhögéssel és ordítással egybekötött és körített szitkozódásra (rokonszenvesen a saját csapat is terítékre került), és a meccs végén 42 másodperc közös ünneplésre. Szórakoztató volt.

A csütörtök esti diszkrét sokak szerint, igen frappánsan sikeredett akció volt. Nem konzolidáltan elegáns hölgyek, és hegyes orrú cipős fiúkák szombat esti szórakozása volt, hanem egy elég szűk helyre zsúfoltság, „tombolás”. Csak szimpatikusabb műfaj ez ilyenkor. Ezen az estén a táborvezető Jakosztálya előtt többször elhangzott a félreérthetetlen kijelentés, miszerint: acélváadás.

Szabadság, egyenlőség, testvériség. Ezt a hármasságot most sem sikerült magunk között megvalósítani. Eleve nem lehetett szabadságunk és egyenlőségünk minthogy nem volt testvériségünk. Pedig egy ilyen tábor (is) ez utóbbiban való fürdőzésre kellene használni.

K. S.

Szüret a folyosón

„Nem baltunk bele a munkába”

Szeptember 13-án a Déli pályaudvaron gyülekezett a II. évfolyam. A Balaton-partra készültek mg. melóra. Nem sokkal a vonat indulása előtt érkezett a futár, az agrár és az áruforgalmi szak marad. Kis értetlenség, öröm, bánat, és hétfőn találkozó az egyetemen. A zsidóknak egyelőre várákos után kiosztották a munkákat, pakolás, tisztítás, rendrakás, takarítás, hű, de fog ragyogni az egyetem!

A lányok takarítottak. Egy temperamentumos hölgy mesélt.

„Mostuk a folyosót a matek tanszékénél, hát jött egy tanár, és megintült bennünket a lakására, hogy ott is kitakaríthatnánk. Megszoritottam a hypos üvegét, mire elnézést kért. Nem kellemes, hogy mi dolgozunk, mások meg szórakoznak ezen.”

„Allati nehéz meló volt, szekrényeket, ágyakat hordani — lift nélkül! — takarítani azt az iszonyú mennyiségű koszt, hamar tele lettünk vele.”

Hát igen, olyan hamar, hogy a kiváló szemtanú szerint (talán véletlenül épp csak akkor), békésen ücsörögtek az udvaron.

„Jó, igaz, hogy nem volt túl sok a munka, de nagyon nehéz volt. Négyen is alig bírtunk az ágyakkal. Egy ember akadt csak, aki egyedül próbálta a szobába vinni, de miután romba döntötte az emeletet, lemondott az ilyen partizánakciókról.”

A központi épületben néhány fiú a pincébe került, kopott radiátorokat hordani.

„Hétfőn azt mondták, jöjünk vissza kedden. Kedden jött két teherautó a MÉH-től, megraktuk radiátorokkal, slussz meló. Szerdán egyáltalán nem jött az autó, csütör-

tőkön a kettő helyett csak egy. Péntek lógás. Ennek a kitűnő szervezésnek köszönhető, hogy nem haltunk bele a munkába.”

A lányok takarítottak. Egy temperamentumos hölgy mesélt.

„Mostuk a folyosót a matek tanszékénél, hát jött egy tanár, és megintült bennünket a lakására, hogy ott is kitakaríthatnánk. Megszoritottam a hypos üvegét, mire elnézést kért. Nem kellemes, hogy mi dolgozunk, mások meg szórakoznak ezen.”

Na, igen, különben is a lányokkal vigyázni kell, könnyen elhegedül az ember nójtját. Találkoztam olyan emberekkel is, akik a héten összesen két órát dolgoztak.

„Feliratkoztunk, megcsináltuk a melót, aztán attól fogva moziba, uszodába és focizni jártunk. A fene se keresett minket.”

A lányok egy csoportja fültanúja volt egy takarító néni és a gondnokság telefonbeszélgetésének.

„De hát nem tudok már munkát adni nekik!”

„Hát mit adjak nekik!...”
Bizony elég szervezeten volt minden, aminek a legjobban a hallgatók örültek. Talán jövőre jobban sikerül, és minden szempontból jól jár mind a hallgató, mind az egyetem.

Fazekas Csaba

Csillagok útján

— Amikor átvettem az országos statisztikai versenypályázat II. díját (az elsőt nem adták ki), akkor döntöttem el végérvényesen, hogy egyetemre megyek. Otthon is szótartam róla, hogy mi a tervem. Vita lett belőle! — hallgatom Molnár Gyöngyit, s közben arra gondolok, hogy sok csilád mit el nem követne azért, hogy a gyerekeit a továbbtanulásra rávegye. — Anya másra számított. Arra gondolt, ha én is dolgozni megyek, csak könnyebb lesz az élete. Nem önzésből. Fáradt, beteges. Nincs még ötven éves, de hogy apa nélkül nevelt fel a bostyámmal, sajnos nyomot hagyott rajta a gyári munka.

Gyöngyi a felvételi vizsgán 20 pontot ért el. Alig pár nappal a gólyatáborba indulás előtt egy baráti beszélgetésen próbálja zárkózottságát legyűrve elmondani, hogy is történt ez.

— A Váci úti szakközépiskolába jártam. Szerettem mindig a könyvtelt, statisztikát, matematikát. A pg nehezebben ment. Általában 4,7-4,8 volt a tanulmányi átlagom. És stúdiumos is volt. Igaz nem folyamatosan, mert III-ban és IV-ben is csak egy-egy félévet járt a Makarenkóba, de ez a rövid idő is jó volt arra, hogy felismerje mi az amit már elfelejtett, amit újra fel kell elevenítenie.

— Igazán egy fiatal tanárno segített erre az útra. Ő készítette fel a statisztikaversenyre. Vincze Mária tanárno mindig szívesen fogok emlékezni. Ő is itt végzett, nem is olyan régen a Közgázon.

Az egyetem falai között, éppen a tanárno indíttatása folytán ismerősként mozog Gyöngyi. Szépnek találja a könyvtárat, érdekesnek a Makarenko nyelvi laborját. S jóleső érzéssel tölti el, hogy elkövetkezé éveit itt fogja töltetni.

— Pontosan tervezni azt, amit még nem is ismerek, nem tudom, de úgy gondolom, hogy szinte hétről hétre, reggeltől estig az egyetemen lesz. Órákra járok és a könyvtárban tanulok.

Csak este tér haza.

— Úgyis kicsi a lakás két család számára; a bátyám nos és ő is velünk laknak. Most aztán sikerül kitérni otthonról, végre magamkorúak között lesznek — mondja sokat sejtetőn.

— Az egyetemen belül még a szórakozást is megtalálom.

Gyöngyi nem jár koncertekre. A rockzene helyett a szintetizátorzenét szereti. Kár, hogy ilyen műsor nem sok van a rádióban. A legtöbb szörse olvas. Kedveli a fantasztikus és a csillagászati könyveket. Tagja a Csillagászok Baráti Körének. Rendszeresen látogatja a planetáriumot, a csillagvizsgálókat és tájékozott a csillagászattal foglalkozó tudományos ismeretterjesztő könyvek terén.

Hogy az egyetemi felvételi után mennyi ideje marad követni a csillagok útját, nem tudja még.

— Annyi lesz itt a teendő, meg aztán jó lenne az anyagi függetlenség is...

Nyáron a Patyolatban dolgozott. A keresetét, sőt a pályadíját is félrealkta, hogy könnyítsen édesanyja terhein és saját maga tudja fedezni az első év kiadásait.

— Kiváltottam a munkakönyvemet. Ha már beleráztam a tanulást, munkát is válllok 4—6 órásat. Vagy valami szabadabb elfoglaltságot keresek.

Persze távlati célja a munkavállalást tekintve, hogy tergvadászként a népgazdasági tervezés készítésen számításokat, elemzéseket, de már egy diplomával a zsebében.

— it

FIGYELEM!

A berlini „Bruno Leuschner” Közgazdasági Egyetemen ez év december 8—11-ig kerül megrendezésre a IV. Nemzetközi Tudományos Diákkonferencia. Egyetemünkrol három hallgatót hívtak meg.

A konferencia témája: Termelő és külkereskedelmi egyesülések feladatai a külgazdasági kapcsolatok irányítása és szervezése területén.

A konferencia nyelve: német és orosz.

Kérjük az érdeklődőket, hogy magyarul megírt dolgozataikat november 15-1 határidővel a KISZ-bizottságra juttassák el. Bővebb információt Brecska Éva német referensnél lehet szerezni.

A konferencia résztvevői a beérkezett 3 legjobb dolgozat tulajdonosai lesznek. A bírálatot szakemberek végzik.

KISZ-bizottság

A reform intellektuális eszmecserén alapuljon Egy rektor nem csinálhat jó egyetemet

Szerkesztőségünk az oktatási reformot előkészítő KISZ-munkabizottsággal együttműködve riportsorozatot indít. Ennek keretében olyan oktatásokat, illetve ezzel a témával foglalkozó szakembereket kérdezzük meg, akiknek e kérdésről kialakult véleményük van. Először Kovács Géza egyetemi tanárral, a jövőkutató csoport vezetőjével beszélünk.

— Egyre több szó esik egy átfogó felsőoktatási reform szükségességéről. Ugyanakkor tudjuk, hogy egyetemünkön az elmúlt másfél évtizedben is jónéhány radikálisnak tűnő, de az alapokat meg nem változtató reformpróbálkozás történt. Milyen feltételeket tart szükségesnek egy reform következtetés megvalósításához?

— Legfontosabbnak a reformot megelőző, nyilvános társadalmi vitát tartom, azt, hogy a reform intellektuális eszmecserén alapuljon. A korábbi reformok megvalósulását gátolta a tartalmi, tudományos, széles alapú vita hiánya, amely a reform elemeként ámosta volna az agyakat arra, hogy fogadóképesek legyenek a változtatásra.

Ezeket a reformokat általában a mindenkor rektor indította el, személye, ismeret-struktúrája nagymértékben rányomta bélyegét a jellegükre. A reformok személyhez kötöttsége megnyilvánult abban is, hogy következtetésen nem sikerült végigvinni őket. A rektor tisztviselésére rendszerre álló idő (három-hat év) általában csak a reformok beindításához volt elegendő. Számomra úgy tűnik, hogy az egyetemi tanács elfogadta ugyan a mindenkor rektor ál-

tal kezdeményezett reformjavaslatokat, de annyira nem volt képes azokkal azonosulni, hogy megvalósulásukat hatékonyan elősegítse. Ezért különösen fontos a reform tartalmi kérdéseit a hallgatókkal, oktatókkal együtt megvitatni.

— Az egyetem szervezeti rendszere milyen háttérrel biztosít egy reform bevezetéséhez és végrehajtásához?

— Talán onnan közelíteném meg a kérdést, hogy a reform csak akkor lehet valóban eredményes, ha azzal széles körben azonosulnak. Ez feltételezi, hogy az álláspontok kialakításában, a döntések meghozatalában többen vegyenek részt. Úgy vélem tehát, hogy következtetés decentralizálásra mindenképpen szükség van. Ezt nem csak az egyetemen belüli struktúrára kell értelmezni, hanem az egyetem és a minisztérium közötti viszonyra is. Korábbi tapasztalataim szerint sajnos a gyakorlat azt mutatja, hogy az egyetemi élet tartalmi, személyi és technikai kérdéseiben is sokszor egy vagy több szinttel is a szükségesnél feljebb döntenek. Túl nagy az egyetem adminisztratív függése a minisztériumtól, nem ritkán a minisztérium előadóitól, ami a rektor cselekvési szabadságát is behatá-

rolja. Talán egy példával érzékelteném a problémát. Régen a rektorok közjogi méltóságok voltak, ami egyben az egész intézmény mainál autonómabb jellegét is mutatja.

A kérdést az egyetemen belül vizsgálva, az előzőeknek látszólag ellentmondó jelenségek figyelhetők meg: bár elvileg a rektor az egyetemi tanács határozatainak operatív végrehajtója, az egyetem képviselője, mégis gyakorlatilag a kérdések nagyobb részében az ő szava dönt. Vagyis úgy tűnik, az egyetem választott szervei a kelleténél kisebb súlyt vesznek részt az irányításban. Az ellentmondás azért csak látszólagos, mert a rektor függése a minisztériumtól, illetve egyéb állami szervektől túl nagy. Az egyetem belső rektorközponti szervezeti rendje, ugyanakkor nagy fűggése, amely csupán társadalmi életünk centralizált jellegének egyik megjelenése, mérsékelhető lenne, ha például a miniszter mellett rektori kollégium működne.

Ilyen belső szervezeti rend mellett kevesebb lehetőség van a szélesebb — nem vezető beosztású oktatói, hallgatói körből kiinduló reális igényeket kifejező reformtervezések felszínre kerülésére, függetlenül attól, hogy jelenlegi rektorunk ezt határozottan szorgalmazza.

Bár az egyetem vezető tiszteletében a normál rotációnak megfelelő csere is hiány-

zik, mégis a túlzott rektorokközpontság miatt a reformfolyamat következtetés végigvitele, az egyetem változatlan elvek szerinti irányítása mellett nem lehetséges. Ezért én szükségesnek tartanám a nagyobb egyetemi autonómia megteremtését, az egyetemen működő társadalmi szervezetek, választott képviselők nagyobb szerepét, a reformfolyamatok vitelében pedig nagyobb folytonosságot. (Például a miniszter mellett működő államtitkárság analógiájára a rektor mellett is lehetne valaki, vagy például az általános rektorhelyettes a két egymást váltó rektor megbízatási idejének fele-fele arányban való átfedési idejére kellene megbízni.)

— Melyek felsőoktatásunknak azok a kulcsterületei, amelyekre ön szerint a reform során különös figyelmet kell fordítani?

— Úgy vélem, az egyetemi képzés legfontosabb feladata a jövő követelményeinek megfelelően képes, a jelent átalakító, meghaladó értelmiség kinevelése. Ezt a célt szem előtt tartva kell az egyetemi oktatás rendszerét is kialakítani. A jelenlegi diszciplínacentrikus oktatás elsősorban a múltban kialakult ismeretek passzív átvételére alakít ki készségeket, vagyis nem felel meg a fenti követelményeknek. Ezért úgy vélem, az oktatásban jóval nagyobb hangsúlyt kellene kapnia a téma- és tevékenységcentrikusságnak. Ezalatt azt értem, hogy a diákoknak ki-

kell fejleszteni a készségeit egy-egy téma interdiszciplináris és rendszerszemléletű megközelítésére, a megszerzett ismeretek önálló alkalmazására, a tudományos kutatásban és a közgazdasági gyakorlatban is.

Az oktatást átfogó, alapozó tárgyak elsajátításával kellene kezdeni. Ezek alapvető ismereteket nyújtának a természet- és társadalomtudományi rendszerekről, terminológiájáról, főbb törvényszerűségeiről. Tehát szemléleti, világnézeti kiindulási alapot biztosítanak a további ismeretek elsajátításához. Ezután egy majdnem személyre lebontott képzés következhetne. A tanuláshoz ebben a stádiumban a hallgató önállóan, tematvezető segítségével mélyedhetne el néhány, jórészt általa választott téma kutatásában.

— Ez az universitas jelleg amiről az Egyetemi Szemlében (1980/1.) is írt?

— Igen, de még sok más jellemvonás is ide tartozik. Például le kell választani az egyetemi oktatásról a főiskolai elemeket. A magam részéről nem tartom szerencsésnek a kétszintű oktatás szokásos értelmezését. Először is korántsem biztos, hogy az első két-három év döntően főiskolai jellegű képzése során elért eredmények megfelelő szelektáló, kiválasztó tényezőt jelenthetnek a további elméleti oktatás számára. Másodszor — éppen abból fakadón, hogy a két időszak alatt elsajátítani kívánt ismeretek teljesen más jellegűek — a második fokozatban, az elméleti oktatásban résztvenni szándékozók két-három évet elveszünk, meghozzá életük legkreatívabb időszakából. Harmadszor (az előzőekből is következően) az első fo-

kozatban kifejlesztett készségek kifejezetten ellene hatnak a második fokozatban kifejlesztetni kívánt készségeknek (innovatív gondolkodás, nyitottság, komplex szemlélet).

— Nem vezet-e ennek az elvnek a következtetés érvényesítése elítéléséhez?

— Ennek a kifejezésnek a mi szóhasználatunkban van bizonyos pejoratív csengése. Akárhogy is nevezzük azonban, ilyen jellegű képzettséggel rendelkező értelmiségi szakembergárdára a társadalomnak szüksége van. Még akkor is, ha a jelenlegi gyakorlati munka — társadalmi-gazdasági környezet — kivételt látszik öket, beilleszkedési nehézségeket válnak. De ha elfogadjuk, hogy kölcsönhatás van társadalom és az alkotó-dolgozó ember között, akkor belátjuk, hogy a társadalmi-gazdasági fejlődést csakis a jelen meghaladó mechanizmusain túllépni tudó, a jövőt tudatosan alakítani, formálni képes értelmiség biztosíthatja. Ugyanakkor számolnunk kell azzal is, hogy a társadalmunkban az ötvenes évektől uralkodó fejlődési tendenciák kifutóban vannak. Előbb-utóbb (de mindenképpen még az ezredforduló előtt) új növekedési, társadalomfejlesztési pályákra kell állnunk. Ez új szemlélet, új embereket követel meg.

— És arról sem feledkezzünk meg, hogy néhány év múlva, ha a TTF kibontakozik nálunk és az adminisztrációs irodai munka termelékenységése is megugrik, a jelenlegi felsőoktatásból kikérülő gazdasági tisztviselők tömegére bizony sokkal kevésbé lesz szükség, mint amennyire ma látszólag van.

Káosz a kolecsban egyelőre (?)

Mire gondol az otthon, szülőknél lakó egyetemista polgár, ha kollégiumról hall? Felmerül a szabad élet, a „vegél-sálat mert megfázol” világ helyett az „én kolecsos ágyam, az én várom” hangulata. Emellett a nagy társaság, a közös kollégiumi programok, úgy mint: együtt tanulás, együtt tévénézés, rádiózás, nagy beszélgetések, nagy bulik csábító képei kavarognak a papákkal, mamákkal, intelmekkel terheltek agyában. Hát még ha meghallják, hogy a kollégisták egy része a Várban levő régi Illés — és egyben ifjúsági-centrumot vallhatja otthonának, irigységtől sárgán néha már elcserelelnék a Vár-beli kollégiumra kényelmes lakásukat.

Pedig a helyzet korántsem ilyen rózsás. A Hess András tér 5. szám alatti házat az újonnan beköltözött közgazdósok még nemigen nevezhetik diákokothonak.

Egy első kolecsos a „milyen a kollégium” kérdésére, Vár-beli felvételének történetét mondta el jellemzően:

A golya szépen, szabályosan beadta kérvényét a megfelelő helyre. Túrelmesen várta, s miután megkapta az elutasító választ, „mit veszíthetek” alapon beadta a fellebbezést is. Túrelmesen várta... várta, de lassacskán a napokkal együtt túrelme is fogyott. Mivel már a nemleges visszajelzést is inkább elfogadta volna, mint ezt a bizonytalanságot, legyűrve eredendő féltékenységét felhívta az illetékes helyet. Az illetékes hely közölte, hogy már rég fel van véve a névsorba és nyugodtan elfoglalhatja a Ráday utcai kollégiumban új rezidenciáját. A golya hurrá felkiáltással és mázsás sókmozgással bevándorolt a megjelölt helyre. Itt is kitörő örömmel fogadták, megnyugtatták, hogy valóban a kollégisták létszámát fogja gyarapítani, csak éppen nem itt, hanem a Várban levő ki-rendeltségen. Így történt, hogy a golya végre megtalálta az általa kényelmesnek és biztonságosnak vélt új otthonát. Hogy miért csak vélt? Nézzünk néhány tényre:

A közgazdós kolecsosok jóhiszeműen nem túl nagy elvárásokkal érkeztek meg. Ki várta, ki igazította útba őket? Tulajdonképpen senki. Mi várta őket? Koszos folyosók, falak, ágynevelők. Igaz, a piszok mértéke a szűreti munkából való visszatérés után láthatóan csökkent. Érthető, hogy a kollégium, a rendelkezésre álló

nyilván nem túl jelentős anyagiakból nem tud megfelelő számú személyzetet fenntartani a takarításra, tájékoztatásra. De az már kevésbé megmagyarázható, hogy egy egyetem kollégium, amely a szálláson kívül leginkább tanulási célokat szolgál, nem biztosít az olvasáshoz szükséges lámpát, a könyveknek elég polcot. Hiányzik még a W.C.-papír, lapát, felmosóröngy, sötétítőfüggöny, hűtőszekrény, amelyek apróságok ugyan, de a kollégiumi élet elengedhetetlen részei. Fájó pont még a társalgó, a közös helyiség, a tévétorna és egyéb műsorok lelkes híveinek a tévé és rádió hiánya. Igaz viszont, hogy mind-ezen igények kielégítésére igéret van, sőt valószínűleg mire ez az írás megjelenik, már néhányat be is váltottak.

E cikk nem akar vádolni, hiszen a fentiekben említett anyagi nehézségek köztudottak. Itt azonban másról is szó van. Kicsivel jobb szervezés, több odafigyelés, a kollégisták bevonása a problémák megoldására, megnyugtató, türelmet intő tájékoztatás nagy mértékben javítaná a diákokthon hangulatát.

E cikk csupán helyzetjelentés, hiszen igazán még a tanév sem kezdődött el, és a kollégiumban is csak pár napja laknak. Remélhető, hogy a napok, hetek múlásával beindulnak a kerekék és olajozottan forognak majd. De nemcsak a kollégista diákokon múlik, hogy e felvétel csak pillanatfelvétel legyen.

Bernáth Bea

Őszi sportnaptár

Kialakult a KISZ-bizottság őszi sportprogramja. Nézzük az ételaport!

Október 30—31-én nemzetközi kispályás labdarúgó tornára kerül sor egy NDK-s, egy csehszlovák csapat, valamint a Pénzügyi és Számviteli Főiskola, a Kereskedelmi Főiskola, a Kereskedelmi és Véndéglátóipari Főiskola, valamint a Közgazdaságtudományi Egyetem részvételével.

Novemberben rendezik meg három sportágban a golyabajnokságokat. November 14-én férfi labdarúgás, november 19-én asztalitenisz, november 21-én női és férfi kosárlabda, november 28-án pedig női labdarúgás szerepel műsorban.

A fenti három tényező alapján merem állítani, hogy az így értelmezett „elitképzésre” a társadalomnak szüksége van. Esetleg a jelenlegi egyetemista létszámnál szűkebb körben. A társadalmi és gazdasági fejlődés változtatást igénylő tendenciának ugyanis egy darabig ellen lehet állni, de ez később jelentős, esetleg behozhatatlan lemaradáshoz vezet, ami viszont elkerülhetetlenül társadalmi feszültségekké jár.

A nemzetközi rangsorban hányadik helyet foglaljuk el a diplomások számát tekintve? Gyakran hallhatjuk, hogy a felsőoktatásban túlképzés folyik. Egyétt-e ön ezzel?

Ha reális képet akarunk kapni, akkor szerintem be kell ismernünk, hogy az esti és levelező oktatás színvonala messze elmarad a nappali mögött. Ha csak a nappali képzésben résztvevőket számoljuk, akkor Európában az utolsó három között vagyunk, Portugáliával és Romániával.

Ezzel már azt hiszem válaszoltam a kérdés második felére is. *Nincs túlképzés, helyesebben innovatív, jövőt alakítani képes értelmiségiekből alulképzés van.* Különösen, ha nem a mai gyakorlatban jelentkező látványos igényeket vesszük figyelembe ez ugyanis gazdasági tisztviselők tömegére irányul — hanem a valószínű, a fejlődést biztosító társadalmi szükségleteket. Hangsúlyozni szeretném azonban, hogy itt valódi egyetemi képzésre gondolok, olyan értelemben, ahogy már korábban kifejtettem.

Az igazi értelmiségnek szerintem szót kell érteni önmagával. Vagyis, különböző tudományok, szakmák — műszakiak, közgazdászok, szociológusok stb. — képviselőinek tudni kell együtt dolgozni, együtt kutatni. Ehhez már az egyetemen meg kellene teremteni a feltételeket, az univerzitásjellegű olyan formájának kialakításával, amely során lehetővé válna az egyetemek horizontális, regionális szervezete. Ezzel az interdiszciplinaritást is jobban biztosítani lehetne.

Kapcsolódik ehhez, hogy a diákokat már az oktatás során vonjuk be a kutatásba. Kifejezetten elhibáztunk tartom a jelenlegi gyakorlatot, mivel a tudományos kutatást nem elválasztották az egyetem oktatástól. Az oktatás és a kutatás összekapcsolása a hallgató és a kutató számára is előny jelentene. Hiszen jelenleg a kutató meg van fosztva a katedra kínálta közlés lehetőségétől. Ugyanakkor oktatni nem lehet csak egy témát, a kutató rá lenne szorítva, hogy ismereteit szélesebb körben frissen tartsa. Ez csökkenti a beszükülés lehetőségét. Harmadszor pedig a hallgatók nagy kapacitásértelmezés jelentene a kutatás számára.

Az egyetemen perspektívus, azonnal esetleg nem alkalmazható kutatásokat kell elsősorban végezni, nagy horizontú globális problémák megoldásán kell dolgozni (a rövidlejáratú, alkalmazott kutatást az ágazati kutatóintézetek feladatává kéne tenni). Az ilyen jellegű kutatásokba bevont hallgatókat pedig nem egy részterület részproblémáinak megoldására kéne ösztönözni, hanem alkotó fantáziájukat szabadon engedésére. Nem tartom helyesnek, ha visszafogjuk a hallgatókat, amikor nem lehatárolt, hanem

Ősztöndíjasként Bagdadban

A kolera- és a tifusztól is már az utazás lábában égek. Javában készül a 20-20 kilós útipoggyász. Légy- és csótányirtó, malária elleni Tindurin tablettát, valamint hűtőfűtőszert mindenképpen bekerül, de nem hiányozhatnak az edények, fűszerek s a könnyű ruhák sem.

Nyáry Gábor és ifjú felesége Beregszászi Kati (végzős külkereskedelmi főiskolából), és mesés Bagdadba készül.

Az Országos Ősztöndíj Tanács döntése szerint arab nyelvi ösztöndíjat kaptak, amely Egyiptomba, vagy egy másik arab országba szolt. Mivel tavasszal írtak alá egy magyar-iraki kulturális egyezményt, illy módon lehetőségük nyílt arra, hogy a 438,5 ezer négyzetkilométer területű, s csaknem 10 millió lakosú országba utazzanak. Szeptember 9-én érkezett az irakiak válasza, hogy várják őket.

— Harmadikosok voltunk,

amikor beiratkoztunk egy arab nyelvű tanfolyamra, amit Rosztoványi Zsolt szervezett — emlékeznek vissza. — 16-an kezdtük, s a végére 6-an maradtunk, erre az ősztöndíjra pedig még csak mi ártuk be a pályázatot. Nehéz az arab nyelv. Bennünket azzal „biztattak”, hogy akár tíz év is eltelik, mire viszonylag jól megtanulja az ember. Az írás a balkezeseknek kedvez, mert jobbról balra formázzák a betűket, s ezt a sajátos tükröírást bizony nem könnyű elsajátítani. Birkózunk vele. 26-27 betűjük van, de mindegyiknek 4 alakja létezik, s attól függően kell használni őket, hogy a szóban hol helyezkednek el.

Az arabon kívül oroszul, angolul, németül és spanyolul tudnak, úgyhogy eladni valószínűleg nem fogják őket. Az útról, illetve az elkövetkező tíz hónapról még nem sok konkrétumot tudnak. Annyi azonban mindenesetre máris biztos, hogy a Bagdad és a

Mustansiriya Egyetemen fog-nak tanulni.

— Ugy szeretnénk — mondja Gábor —, hogyha az első félétel nyelvitanulással tölthetnénk, a másodikban pedig programtervünk szerint tanulhatnánk, vagyis megismerkednénk az ország gazdasági életével és külkereskedelmével. Egyébként egy éve kötöttünk szerződést a Bábolnai Állami Gazdasággal, ahol nagyon örültek iraki utunknak, hiszen külkapcsolataik között döntő részt képvisel az arab országokkal folytatott kereskedelem.

— Mire hazajövünk — említi Kati —, a diplomamunkát is le kell majd adnunk. Ebből a szempontból is hasznos lehet ez az út. Eppen azon törom a fejem, hogy az arab kereskedők üzleti magatartásáról írjam a szakdolgozatot. Talán érdekes anyagot sikerül összegyűjtenem tárgyalási, alkudozási szokásokról, stílusokról. Még a szállásuk is kissé bi-

zonytalan. Kollégiumban lak-nak majd, de hogy együtt, vagy külön az még nem derült ki. Szigorúak az erkölcsök arrafelé. Külön van a lány és a fiú kollégium, s hogy a kísértés a lehető legkisebb legyen, a város két szélén helyezkednek el a diákokthonok.

Az utolsó hazai napok még a készülődés, és az olvasás jegyében telnek. Útleírásokat, ismeretterítőket böngészgetnek, felkeresik azokat, akik már jártak Irakban. Megismerkednek a Koránnal is. (Németül és angolul is megvan nekik.) Szeretnénk eljutni Kuwaitba és Szíriába.

Néhány nap múlva már Ammanban teszi le őket a MALÉV menetrendszerű járata, ahonnan 14 órás buszozás után jutnak el Bagdadba a sívatonon keresztül.

Izgalmas, érdekes tíz hónap kezdődik a számukra október elejénél.

Borsi

Jó tanuló — jó sportoló

Az elmúlt tanévben először meghirdetett versenynek az eredményhirdetése a tanévnyitó alkalmával történt. Szinte taroltak az asztaliteniszek, mert az első három helyre ök kerültek. Ugyancsak feltűnt az is, hogy ebben a vetélkedőben csak lányok szerepeltek sikeresen. Íme a végeredmény:

I. Bogó Katalin, asztaliteniszező (III. külgazd. — Statisztika SC).

II. Gacsályi Éva, asztaliteniszező (II. kerkar. — Közgáz SC).

III. Berend Zsuzsa, asztaliteniszező (I. évf. — Közgáz SC).

IV. Mihók Katalin, röplabdázó (IV. kerkar. — Közgáz SC).

V. Szacsker Zsuzsa, röplabdázó (III. ipar — Közgáz SC). Gratulálunk a nyerteseknek és további sikeres szereplést kívánunk mind a tanulásban, mind a sportban.

Kandidátusi értekezés a vállalati előrejelzésről

Szeptember 22-én egyetemünk tanácstermében védte meg kandidátusi értekezését dr. Besenyi Lajos, a statisztikai tanszék docense. Dolgozatának címe: „A vállalati előrejelzések helye és szerepe a vállalati gazdálkodásban, az előjelzés-készítés általános metodikai és megbízhatósági követelményei”. A téma — mint azt az értekezés opponensei is hangsúlyozták — rendkívül időszerű. A világgazdasági helyzet alakulása ugyanis olyan feltételeket teremtett, melyeknek vállalatai — s egész népgazdaságunk — csak akkor tudnak megfelelni, ha tevékenységüket a tudományos megalapozott prognózisokra,

illetve az ezekre támaszkodó tervek építik. A világcpi versenyben csak a hosszú távra előre tekinteni tudó vállalatok remélhetnek tartós sikereket. Ehhez járul, hogy „ami-lyen mértékben csökken a gazdaságirányítás centralizált, tervutasításos jellege, olyan mértékben nőtt a vállalati szintű előrejelzés iránti igény. Ezen folyamat jegyében beszélünk — és teszünk — egyre többet a vállalati tervezés minőségi színvonalának előadázhatatlan emeléséről, sennek jogkörében kerül előtérbe — nyer polgárjogot — a vállalati előrejelzési tevékenység”.

Az értekezés középpontjába a vállalati prognóziskészítés feltételrendszerének vizsgálata került, mert „a jelenlegi időszakban a vállalati gyakorlat alapvető problémája nem az alkalmazkodó módszerekhez, hanem az ezt megelőző szakasz: a prognosztikai rendszer közgazdasági értelmezéséhez, a vállalati prognosztikai tevékenység cél- és feltételrendszerének meghatározásához kapcsolódik”. Kiemelt helyet kapott a prognosztikai megbízhatóság kérdése. Ennek az a magyarázata, hogy az „elő-rejelzések alapuló döntéseket jelentősen befolyásolja annak ismerete, hogy mennyire megbízhatóak, milyen távra érvényesek, milyen hibahatárral fogadhatók el az adott előrejelzések”.

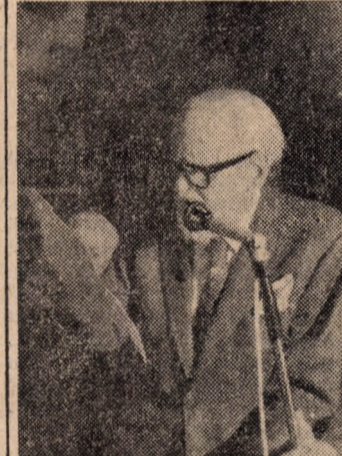
Az értekezésben tárgyalt kérdések valószínűleg nemcsak az Akadémia és az Egyetem könyvtárának gyarapítását szolgálják, nemcsak a „tudomány” fejlődéséhez járulnak hozzá — bár kétségtelen, hogy dolgozat, mint új gondolatokat tartalmazó tudományos teljesítmény is nagyra értékelhető; hanem a gyakorlatban is hasznosíthatóak lesznek. Hozzásegíthetnek a mikroszférában a jövőorientációs szemléletmód kialakításához, alapot adnak arra, hogy bármely vállalatnál kialakítható legyen egy működő, vállalati döntéseket megalapozó prognosztikai rendszer; s végül felhasználhatók a prognosztikai szakképzés területén is.

Az értekezés témaválasztása, kidolgozása és eredményei alapján szinte magától értetődő volt, hogy az opponensek és a bíráló bizottság egyhangúan javasolta a Tudományos Minősítő Bizottságnak annak elfogadását és Besenyi Lajosnak a kandidátusi fokozat odaítélését.

Gém Erzsébet
Türei Sándor

A szerkesztőség és a munkabizottság várja a témával kapcsolatos ellenvéleményeket, hozzászólásokat.

Gyémántdiploma nem csak tudományból

lekötését is nekem kellett végezni. Terveket készítettem, gyárakat látogattam, a szállítást ellenőriztem.

Az albumot lapozgatva egymás után tűnnek fel a képek, igazolások, kinevezések: Al-lam tudományi doktori oklevél, Budapesti ügyvédi kamarai hivatalos igazolvány, ügyvédbírói oklevél, tiszteletbeli fő-ügyészi kinevezés, honvédségi védői megbízás a Honvédelmi Minisztériumtól... Tisztviselőként dolgozott a Hangyánál és a Magyar Nemzeti Gazdasági Banknál, tisztviselőként ment nyugdíjba.

— Kanyargós utat jártam be. Ott egy fénykép arról, amikor még katonaként sofőr-ködtem. Voltam sportújságíró is. Akkoriban kevesebb lényegtelen dolgról írtak a sportújságokban, de ha valami történt, azt igazán megírták.

Az album végén két, kézzel frott kotta, zeneszerző és szövegíró: Sáska Sándor. Mellette meghatalmazás, miszerint fent-nevezett hegedülni taníthatja az arravágyókat.

A lakásban is, ahova nézek, csupa emlék.

— Az első része már megjelent annak a könyvnek, amelyet családunk történetéről írtam. Szeretettel és érdeklődéssel foglalkozom családom múltjával.

Valóban. A falon a család egyes ágainak címerei, a főként családfe, de nem is ez a lényeg, hanem a gondoskodás és szeretet, amellyel beszél-rőlük. A családi emlékek mellett feleségének keze nyoma: egy Mona Lisa-reprodukció. Előtte egy osztrák miniszteri mellszobor, még Pozsonyból.

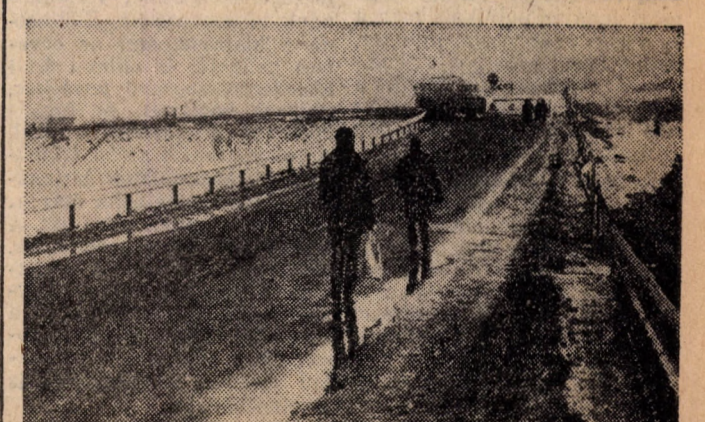
— Egyik lányom Dániában él. Kislánya tizenhárom éves, de úgy beszél magyarul, mint én. Minden évben küld egy kettőt a születésnapomra, azon tolmácsolja jókívánságait. Megnyert a rádióban egy magyar nyelvű pályázatot is.

— És megszólal a tizenhárom éves gyerekhang, boldog születésnapot kívánva nagypapának...

— En már indulóban vagyok; dr. Sáska Sándor így búcsúzik: olyan sokat beszélgethettünk még!

Érdemes lenne. Ebből a gazdag életútból sokat lehetne tanulni. Hozzáállást, kitartást, kapcsolatteremtést, beilleszkedési módot, emberséget.

Frenyo Andrea

EGY MONDATBAN

Nincs elég papír

újságot csinálni, referátumokat sokszor osztani, ugyanakkor azonban a Kertészeti Egyetem Klubja formás Jelentkezési Lapot kreált, melyen Ádám László, egyetemünk KISZ-titkárnak csupán azt kell aláírásával igazolnia, hogy „Fenti KISZ-tagot érdemesnek tartom a KEK tagságára, javaslatom erkölcsi és anyagi felelősséget vállalva teszem, intézményi KISZ-titkár”, és ha a „tagfelvételi bizottság” magas vezetője megelégszik ennyivel, röpké kétszeri sorban állás után már tagságit is kaphat szegény közzé, aki már csak ezért sem lép ki a KISZ-ből, egyelőre, és most már nyugodtan törhet-zúzhat a KEK-en, Ádám Laci fizetéséből és presztízséből nyilván telik, és már csak azt nem értem, hogy miért felejtette el programját és az egyéb tudnivalókat az egyetem közös programfüzetében közölni a KEK, melynek ennyi fölös energiája van, hiszen minden korábbi megelégsz ellenére csupán három intézmény (ELTE, Közgáz, Kandó) reagált egyáltalán arra a levélre, mely a programfüzet számára az egyetemi klubok programját kérte.

Periszpók

címmel most jelent meg az egyetemi KISZ-szervezet kiadványa, mely leírja a hallgatói (szakmai, kulturális, politikai) közélet tevékenységformáit a szak- és munkabizottságoktól a szakkollégiumokig és a művészeti csoportokig, használható információkat nyújtva a bekapcsolódni kívánóknak és az érdeklődőknek, és a vállalkozókedven felbuzdulva el bírnánk képzelni még néhány olyan alkalmi Periszpókot, mely például a küldöttgyűlések, a diákparlamentek, a TDK-konferencia, a TNGY anyagaiból összeállítva betömné az információs űrt, és némiképp tehermentesítené a feladataival néha csak küszködve birkózó Közgazdász is.

— st —

A hallgatók is vállalkozhatnak

KÖZTUDOMÁSÚ, hogy az utóbbi két-három évtizedben véghezvitt vállalat-összevonások következtében Magyarországon a feje tetején áll a vállalati piramis: kevés a kis- és középnagyságú üzem, rengeteg viszont a gyármonstrum. Illusztrációul csupán két adat: egy magyar állami vállalatnak átlagosan 16 telephelye van, és a foglalkoztatottak 78 százaléka 2000 főnél nagyobb cégnél dolgozik. E helyzet kialakulásának többé-kevésbé közismert történelmi, politikai, gazdasági előzményei és okai vannak. A közelmúltban azonban elmélyültek azok a hatékonysági problémák, amelyek gyökerét a dinamikus változó környezethez való alkalmazkodás nehézségeiben, valamint e vállalati struktúrában is kereshetjük. Kiderült, hogy gyakran csak adminisztratív, igazgatási egységet alkotó, valójában heterogén, kismértékben koncentrált a létrehozott vállalat. Kooperációs nehézségein hatalmas eszközökkel próbált úrrá lenni néhány gyáriási.

A nagyvállalatok egy része viszonylag rugalmatlanul alkalmazkodik a piacához, így tartósan hiányziknak vannak, kicsi a termékváltoztatás, és nem kielégítő a szolgáltatások színvonala sem. Még hosszán lehetne sorolni az okokat, amelyek a kis- és középvállalatokra irányították a figyelmet. A kisvállalatok segítségével mód nyílik az egyéni kezdeményezőket kihasználására, a választék bővítésére, a háttér-üzemi tevékenység fokozására, a szolgáltatások minőségének javítására, valamint az innovációs tevékenység serkentésére is. Hasznosan segíthetik a kisvállalatok a termékszerkezet-korszerűsítést, és a munkaerő-szerkezet átalakítását, valamint annak a hatékonyabb területek felé irányulását. Viszonylag erős, konkurrens közeg megteremtése a vállalkozói szemlélet elterjedését is meggyorsítja, növeli a piacérzékenységet, ami pedig egyre inkább nélkülözhetetlen az ország gazdasági céljainak teljesítésében.

E témakörben régóta folynak már kutatások; Liska Tibor cikkéi a hatvanas évek közepéig kereshetők vissza, Wilczek Jenő is publikált már a hatvanas évek végén. Intenzív, széles körű, erőteljes offenzíva három-négy éve folyik a vállalkozások érdekében, s az első eredmények mostanában mutatkoznak.

A MAGYAR KÖZLÖNY az évi 52., 53., 54. száma közli a vállalkozás már lehetővé tett formáit és főbb elveit, a működés pontos szabályai előreláthatóan október végéig megjelennek majd. Egyetemünkön Kovács István, a szervezési tanszék oktatója is régóta foglalkozik a kis- és középvállalatok kutatásával.

Évadnyitás a KISZ-bizottságon

A KISZ-bizottság üléseire rendszerint a késő esti órákban érnek véget. Ehhez képest a múlt csütörtöki összejövetel a maga két órájával, igazán rövid volt. Pedig a napirendi pontoknak sem a száma, sem a súlya nem volt csekély.

Az első téma a féléves üléstervezés megbeszélése (és áttervezése) volt. Több napirendi pontot túlszűfoltás miatt későbbre halasztottak, így például a KISZ párttagajánló tevékenységének, jutalmazáspolitikájának, alapszervezeti struktúrájának felülvizsgálatát. Az utóbbival a KISZ-bizottság csak december elején fog foglalkozni. A téma felölde Kovács Mária, szervező titkár. A félév során fog sorra kerülni a HKR, az oktatási, a szociális munkabizottság beszámolója.

meghaladja a szakvezetőségek lehetőségeit.

Ádám László szerint a szakvezetőségek szervező munkát kell e téren végezniük. Feladatuk elsősorban az legyen, hogy alkalmas hallgatókat ke-

A koordinációs fórum október 22-én a rektor hároméves intézkedési tervét és az új ösztöndíjfelosztási elveket, november 12-én pedig az ifjúsági parlament referátumát és korreferátumát vitatja meg. Ádám László javaslatára a KISZ-bizottság meg a koordinációs fórum összehívása előtt tárgyalni kíván pl. a szakkollégiummal a rektor intézkedési tervéről.

Az akcióprogrammal kapcsolatban nézeteltérés, ellenvélemény nem volt, a hozzászólások főként a szöveg értelmezésével voltak kapcsolatosak. Balogh László arra kérdezett rá, hogy milyen feladatot ró a KISZ-szervezetre a tananyagok, jegyzetek fejlesztésében való részvétel. A jegyzetek és tananyagok részletes áttanulmányozása, véleményezése szerte ugyanis

resnek, s gondoskodnak arról, hogy a tananyagbírálókat ne csupán kampányfeladat legyen. Ez adja meg a lehetőséget arra, hogy a KISZ bekap-

csolódhasson a tananyag-korszerűsítésbe. Ha az akcióprogramból kimaradna ez a vállalás, az azt jelentené, hogy a KISZ-szervezet nem kíván érdemben részt venni a tananyagok korszerűsítésében.

Kovács Katalin a kollégiumi terület feladataival kapcsolatban megjegyezte, hogy az élet-körülmények változtatására tett javaslatok a legkritikább esetben valószínűleg meg, leg-többször irreálisnak tartják azokat, így

a DB-tagok igen szkeptikusak

munkájuk eredményességét illetően. Ádám László szerint a DB-k az ifjúsági parlament előtt gyűjtötték össze a kollégiumokkal kapcsolatos véleményeket, javaslatokat, és vigyék tovább ezeket az IP-re. Ezt a feladatot akkor is vállalniuk kell, ha nem bíznak az eredményben, mert kötelességük a kollégisták véleményét az IP-n is képviselni.

A következő napirendi pont a KISZ-bizottság munkastílusa, munkamódszere volt. Ezzel kapcsolatban Szilvássy György készített tervezetet, amelyet a KISZ-bizottsági tagok előzetesen megkaptak. B. Kiss Tamás felhívta a figyel-

met arra, hogy Sándor Péter a KISZ-bizottság munkájával kapcsolatban komoly, jól átgondolt javaslatot tett. Javasolta, hogy egyrészt a KISZ-bizottság elfogadja figyelembe a tervezet elfogadásakor, másrészt válaszoljon Sándor Péternek. Szilvássy György közölte, hogy a tervezet kidolgozásakor figyelembe vette és a tervezetbe szövegezte Sándor Péter javaslatait. De nem tartotta pl. célszerűnek, hogy a KISZ-bizottság ülései nyilvánosak legyenek. Ádám László csatlakozott Szilvássy György véleményéhez, hozzátéve, hogy „az észrevételek, javaslatok hasznosítása több formában képzelhető el,

s nem feltétlenül azt jelenti,

hogy a javaslatokat azonnal, a soros ülésen önálló napirendként kell megtárgyalni.” B. Kiss Tamás szerint azonban Sándor Péter javaslata, mely a Közgazdászban jelent meg, megfontolt, komoly vélemény, amit a KISZ-bizottságnak kiemelten kell kezelnie. A KISZ-bizottság tekintélyét emelné, ha a megfontolásra érdemes javaslatok szerzőinek közvetlenül is válaszolna. Ádám László ezzel végül egyetértett úgy, hogy a KISZ-bizottság akkor válaszoljon, amikor a javaslat ál-

tal érintett kérdés napirendre kerül. A Sándor Péternek adandó válasz elkészítésére Szilvássy György és B. Kiss Tamás illetékes.

Ezt követően Hellebrandt László számolt be az elsős jelelő bizottságok megválasztásának előkészítéséről. Terveik szerint október végén tábor szerveznek 40–50 elsőnek, és itt fogják összeállítani a jelölőlistát. Ádám László október közepére kérte a jelölőbizottsági tagok névsorát, majd az elsős IP előkészítéséről érdeklődött. Hellebrandt László elmondta, hogy egyelőre

a helyzet nem túl biztató,

kérdéses, hogy össze tudnak-e gyűjteni megfelelő, speciálisan elsősöket érintő témákat a parlamentre. Megfordult a fejükben az is, hogy az elsősök az általuk választott kar IP-jén vegyenek részt, mivel küldötteiket az állami csoportok úgyis közvetlenül delegálják az egyetemi parlamentre. Ádám László véleménye szerint az elsős IP fontos lépcsőfok az egyetemi közéletbe va-

ló bekapcsolódásban, ezért az elsős évfolyam felelősei tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy minél több, első éveseket foglalkoztató probléma kerüljön felszínre, így az elsős IP tartalmas és színvonalas fórum lehessen. Az ülés hátralevő részében a külügyi és a pénzügyi terv került napirendre Ádám László ismertetésében.

Rudolf Zsuzsa

REFLEXIÓ

A Klub Közönség szeptember 23-i számában „Kultúra v. érdék” címmel jelent meg egy írás „Törpe” alírással, amely az egyetemi hallgatók és középiskolások alanyi jogon igénybevehető kezdeményeivel, illetve a bevezetések a Nemzeti Színház Koldusoperájának főpróbáján tapasztalt eredménytelen kedvezményes jegyvásárlási kísérlettel foglalkozott.

Fontosnak tartjuk, hogy minden az AIB kedvezményekkel kapcsolatos problémákra konkrét és megnyugtató választ kapjunk.

Ennek érdekében megkerestük az AIB-t és a Fővárosi Tanács Ifjúságpolitikai Titkárságát. Elmondtuk konkrét

problémánkat és a jelzett cikkben felvetett általánosabb, az érdekeltségre vonatkozó megjegyzéseket, kérve, hogy az illetékesek válaszoljanak rá. A lapzártá miatt a választ a következő számban fogjuk közzé tenni. Mégis jelezni kívánjuk, hogy a KISZ-bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri az AIB kedvezményes igénybevétele kapcsán felmerülő problémákat.

Kérünk ezért mindenkit, hogy bármilyen, ezzel kapcsolatban észrevételt, a konkrét nehézségek megjelölésével jelezze a KISZ biz.-en Tóth Balázsnál a KISZ-bizottság érdekvédelmi felelősénél.

KISZ-bizottság

Válasz Sándor Péter javaslataira

Sándor Péter a Közgazdász április 16-i számában javaslatokat tett az egyetemi KISZ-szervezetnek „az ifjúsági szervezeten belüli nyilvánossággal kapcsolatban.” A KISZ-bizottság többszöri halasztás után csak szeptemberben tudott határozatot hozni saját munkastílusáról, és ennek megfogalmazásakor figyelembe vettük e javaslatokat is.

Sándor Péter számos javaslatát — részben eddig is éltek ezek — elfogadtuk, (ld. határozatunkat e számban) így mindennek előtt a faliújság és a Közgazdász révén anyagaink, döntéseink, vitáink alaposan és pontosan megjelennek az érdeklődők előtt.

A szakvezetőségek és a hallgatói képviselők munkáját viszont az idén eddig nem szabályoztuk, de tudomásunk szerint, főként az egyetemi tanács tagok maximálisan törekednek a nyilvánosság és a közvélemény erejére támaszkodni. A munkabizottságok általában szintén a javasolt fel-

tételek között, nyilvánosan és szakszerűen dolgoznak.

Mit nem fogadtunk el? A széles körű egyetemi képviselői bizottság megteremtése felé átmenet a koordinációs fórum működése. Az információs jelentések elkészítése és megvitatása szerintünk nem az elfoglalt KISZ-bizottság, hanem a KISZ agitprop. munkabizottság feladata. A KISZ-bizottság üléseit munkánk összeszedettségében érdeklőben nem tettük „a KISZ-vezetők és a választott küldöttek részére mindig” nyilvánossá, ezt pótolja a napirendek kollektív előkészítése, a témában szakértő hallgatók és a Közgazdász tudósítónak állandó meghívása. Végül pedig „az egyetemi KISZ-titkár munkaszituációjának felülvizsgálatára” a jelenlegi KISZ-bizottság nem vállalkozott, információi — és nemcsak az övéi — decentralizálására azonban határozatot hoztunk.

KISZ-bizottság

M. G.

Ne nyírjuk tovább a Kopaszkutyt!

A múlt század és a XX. század művészeti szemlélete között a legszembetűnőbb különbség, hogy a mesét és az individualitást felváltja a valóságigény, a hitelesség igénye. A filmművészet fiatal művészet, mondhatni embrionális korban van és mint az embrió, aki kilenc hónap alatt éli át az emberré válás több millió éves történetét, akképpen a film is eddigi hatvan éve alatt futotta végig a művészetek ki-tapostott útját, az eposztól indulva (Eizenstein) jutott el most a dokumentarizmusig, szinte utólról az irodalom felé.

A Kopaszkutya is valóság-igénnyel fellépő, hitelességre törekvő dokumentarista film, amely egy induló együttes bel-

ső küzdelmét és környezetével vívott harcát mutatja be, és arra a következtetésre jut, hogy ehhez a harchoz mind a művészi igényesség, mind a morál szempontjából „LE KELL MENNI KUTYÁBA”. Gyertyán Ervin a Népszabadságban fejt ki, hogy nem érti, mit jelent ez az „új zenei mű-szó”. Tekintve, hogy én aka-rom érteni (mert még nem ér-keztem be és mert értem en-nek a generációnak a nyelvét, lévén, hogy ez az én generá-cióm), szeretnék segíteni. Al-latiassá (a harcban igénytelen-ül) a szakmai munkában csaholó, farkasóvülő lényre, kutya-vá kell válni, ahhoz, hogy elis-merjenek, mert MŰVÉSZET AZ, AMIT A TÁRSADALOM

ANNAK TART. Emellett per-se utalás egyáltalán az együtt-es szimbólumára (amit a fel-nőtt generáció valószínűleg polgárpukkasztó jelzővel illet-ne), nevezetesen a konvenció-nális izlés szerint randa (pár-don csúnya, rút) kopaszkutya-ra, amely valójában „olyan csúnya, hogy az már szép”. Persze jó lenne azt hinni, hogy a művészetek közül csak a könnyű műfajban, a törvé-nyesség- és a külváros perifé-riáján küzdő zenekarok harca ilyen primitív és kíméletlen. Azonban más művészeti ágak-ban is igaz, hogy ha elismerte-m magam, akkor művész va-gyok. Következésképpen el kell adnom magamat bármi áron, ha kell lemegyek kutya-ba, de hogy mások is értsék, prostruálodom, feladom az ei-veimet, az egyéni (szakmai) igényességemet.

Veszélyes vállalkozás egy negatív életformát egy népsze-rű együttesen keresztül bemu-tatni. Megvan az a veszélye, hogy az istenített sztároknak az életformája is eszménykép-

pé váljék. Szomjas György azonban rendelkezik azzal a ritka rendezői érényvel, hogy a naturalizmust nem öncélúan használja, (stresszhatás) ha-nem nála konkrét funkciója, sőt célja van a naturalisztikus jeleneteknek. Ez a film nem leleplezni, lejáratni akarja ezt a kutya életmódot, de legalább ennyire nem is glorifikálja azt. Pontosán naturalisztikus jele-tekkel kíséri meg az eset-leges azonosulást, szimpattiz-lási lehetőséget. Mert tessék nekem elhinni, hogy egy sza-kadt csövesnek természetes, hogy zoknis lábát a vécekagy-lóban mossa, és hogy de-monstratívan vakarja a fene-két saját társasága előtt. A film inkább azt a kérdést járja kör-ül, hogy szükségszerű-e le-menni kutya alá a környezet-el való harcban és másik oldalról az igényességben.

A monopóliumokra (tévé, le-mez), a protekcionizmusra (művelődési ház), a konkurren-ciára (légy a kutya királya) és a megalkuvásra (mindenhol) épített környezet megköveteli,

hogy ezt az élet-halálharcot, ha kell kutyául is, de meg kell vinni. Az igényesség feladása pedig ehhez az első lépés. Az igényesség feladását elvtelen oppor-tunizmusnak tartanánk először. De ha arra gondolunk, lehet, hogy a művészet is áru (ez még nem dőlt el), akkor már az egyéni igényességünket igazítani kell a kereslethez is és mindjárt az emészthető pá-lyakorrekció és stílusváltás fo-galmakhoz jutunk.

Nézzünk egy példát az igényesség feladására. Hobóknál lényegesen nagyobb művésze-nél. Wajda művészi jelenléte és fellépése a sematizmus elle-ni harccal kezdődött és neve össze is forrott ezzel a harccal. A sematizmussal szembeni küzdelemre a valóságfaggató (kritikai) realizmus tartalma és formái jegyei voltak a legál-kalmasabbak. Igenám, csak-hogy a tartalmi oldalon ez a valóságfaggató (kritikai) rea-lizmus addig tartott, amíg nem tetszett a rendszer. Mert mi-helyt egy politikai irányvonal

jobban megfelelt, a tartalmi változás mellett mi történt, előkerült a sematizmus (Vas-ember). Persze ahol egy ország válságban van, ott a művés-znek is joga van az újraterüle-léshez és azt megelőzően meg-talán tévedhet is. Mindeneset-re Wajda következő filmje a hírek szerint ismét a régi lí-raizs (Nyírfaliget) és igényes-ség (Hamu és gyémánt, Igéret földje) jegyében fogant. Tehát a művészi igényességhez van visszaút, persze csak ha az ember a porondon marad, ehhez viszont néha fel kell adni az igényességet.

A Kopaszkutyaról végeztem még annyit, hogy a film is, a rock is fiatal művészet. Igazán népszerű csak a fiatal művé-szet lehet, mert minden hosz-szabb műltra visszatekintő megértéséhez ismerni kell a korábbi, meghaladott lépés-fokokat. Tehát filmmel is, rockkal is lehet és kell társad-almi problémákat feszegetni. Talán még rockfilmmel is.

Lux Walter

40 éve történt

Negyven évvel ezelőtt, 1941. június 26-án délelőtt egy óra nyolc perckor három sár-gára festett, felségjel nélküli repülőgép jelent meg Kassa felett. Körülbelül öt percig keringtek a város felett, s ekkor-hen huszonhét bombát dobtak le. A légiriadó egy óra negyvenhárom perckor ért véget. A rövid támadás áldozatainak számáról nincs pontos ada-tom. Adonyi Ferenc, nyugaton élő kutató szerint a halálos áldozatok száma harminctől, a súlyos sebesülté hatvanhárom volt. Két bomba nem rob-bant fel. Az egyiket cirill betűket fedezett fel.

A légítámadás szinte véget sem ért még, amikor jelentés érkezett Budapestre a vezér-karhoz arról, hogy Kassát szovjet gépek bombázták. Alig telt el tíz perc a riadó lefújá-sa után, amikor Bárdossy miniszterelnök már jelentést tett Horthy-nak az incidensről. Két óra harminc perckor összeült a Minisztertanács. A minisztere-ket olyan sietséggel hívták össze, hogy Laki Dezso közél-látási miniszter csak az ülés végére érkezett meg. Zsindely miniszterelnökségi államtit-kár éppen strandon volt, a külügy sajtófőnök (Ullein-Re-viczky Antal) pedig hivatalos villásreggelin vett részt, és csak a helyettesét tudta elkülden-i.

Bár három miniszter elle-nezte a Szovjetunió elleni azonnali hadbalépést, Bárdossy elfogadtatta a Minisztertanács-csal a hadiállapot kimondását. Másnap, június 27-én magyar repülőgépek bombatá-madást intéztek szovjet váro-sok és községek ellen. Bárdos-y délelőtt fél tizenegykor a Képviselőház ülésén bejelen-tette, hogy a kassai bombázás következtében hadiállapot állt be Magyarország és a Szovjet-unió között. A bejelentést él-jenezés és tapsvihar fogadta.

Valójában már annakidején is eléggé elterjedt az a nézet, hogy a Kassát ért támadás né-met provokáció volt. Kétség-telen, hogy a Szovjetunióknak nem állt érdekében a támadás. Az incidens előtt néhány nap-pal, június 23-án Molotov szovjet külügyminiszter közöl-te Kristóffy moszkvai magyar követvel, hogy Magyarország semlegessége esetén a Szov-jetunió támogatná Dél-Erdély visszacsatolását. Kristóffy távir-ata, melyben arról tudósít,

sohasem került Horthy elé. Bárdossy 1945-ben a Népbírósá-g előtt azzal védekezett, hogy „az ideges hangulatban a sürgöny jelentősége elsikkadt”.

Az mindenestre tény, hogy a Szovjetunió mindent meg-tett a Magyarországgal szem-ben háború elkerülése érde-kében. Az is tény azonban, hogy kezdetben a német had-vezetés sem számolt a magyar részvétellel. Hitler 1941. június elején úgy nyilatkozott Ohima japán külügyminiszternek, hogy a magyaroknak más sze-repet szán, mint a finneknek és a románoknak. Hitler tud-ta, hogy az Anglia felé ka-csintgató Magyarország nem megbízható szövetséges. „Ma-gyarország és Anglia egy test, egy lélek” — jegyezte fel nap-lójába 1940. április 4-én Hal-der német vezérezredes. A né-metek mindössze annyit kér-te Horthytól, hogy a keleti határon rendeljen el védelmi készütséget.

1941. június 22-én megindult a német hadigépezet a Szov-jetunió ellen. Az első napok nehézségeinek hatására a né-met hadvezetés rádöbbent arra, hogy az északon támadó német és finn, valamint a délről előrenyomuló román és német hadseregek között egy-re nagyobb ék tárog. Jodl és Halder német tábornokok, akik korábban elvetették a magyar hadbalépés gondolatát, június 23. és 26. között több ízben is beavatkozára akarták ráven-ni a magyar hadvezetőséget. Nem is eredménytelenül, hisz Werth Henrik magyar vezér-kari főnök két, Horthyhoz küld-ött memorandumban is kö-vetelte a hadbalépést. A poli-tikai vonal azonban még nem határozott. Kétségtelen, hogy a Románia és Magyarország köz-ötti versengés, mely a németek kegyelért folyt, a háború-ba való belépést követelte (Ro-mánia ekkor már több had-osztályt bevett a Szovjet-unió ellen).

És ekkor jött a kassai bom-bázás. A tények logikájából német vagy német–magyar provokációra gondolhatunk. Ez a felfogás Krúdy Ádám repü-lőoktató 1945-ös vallomását hozza fel bizonyítékkul. Krúdy, aki a bombázás idején Kassán teljesített szolgálatot, a Népbíróság előtt elmondta, hogy a bombázást követően repülő-re szállt és megközelítette a fel-ségjel nélküli, sárgára festett

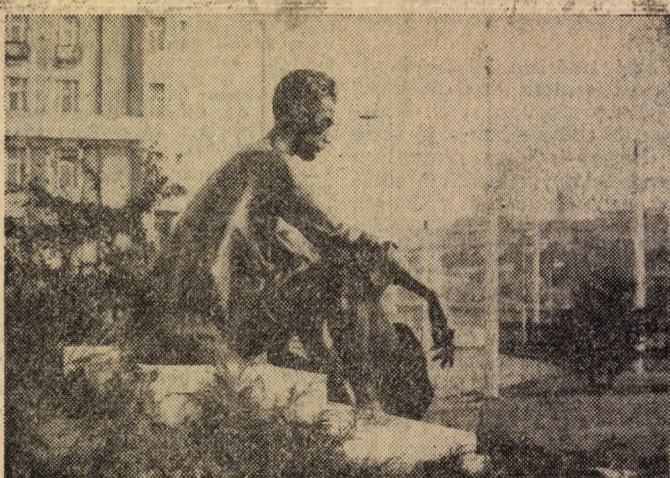
gépeket. A levegőből látta a pilóták német egyenruháját, sőt állítólag német beszédet is hallott. Amikor értesült a Minisztertanács döntéséről, fél-hivatalos magánlevelet küldött a miniszterelnöknek, akit bu-karesti követ korából jól is-mert. Leveleiben kiemelte, hogy nem orosz, hanem német gépek bombázták Kassát. Bárdossy válaszelevelében szigo-rú hallgatást ajánlott Krúdy-nak, és ezzel az ügy 1945-ig le is került a napirendről. A né-met–magyar vezérek által szervezett provokáció másik bizonyítéka Újszászi tábornok vallomása volt. A két vallo-mást alapul véve a hazai tör-ténetírás az utóbbi egy-két évig határozottan állította a német vagy német–magyar közös támadás tényét. Időköz-ben azonban kiderült, hogy Krúdy vallomási és nyilatko-zatai között kisebb-nagyobb el-entétek vannak. Másrészt technikaileg sem bizonyítható, hogy valóban felszállt gépével, és a levegőben győződhett meg a gépek személyzetének német egyenruhájáról. Újsz-

szí orosz börtönben tette vallo-mását, feltehetően kényszerítő körülmények között, így hite-lessége vitatható.

Újabb kutatások lehetséges-nek tartják, hogy szlovák vagy német–szlovák akcióról volt szó. Az 1939-ben „függetlenné” vált fasizista Szlovákia légieri-jének voltak szovjet gyártmá-nyú gépei és bombái. Ránki György, a kérdés kitűnő ma-gyar ismerője az ES 1979. áp-rilis 21-i számában a követ-kezőket írja: „Nem elképzel-hetetlen, hogy esetleg eltévedt szovjet gép dobt le a bombá-kat, amely a már a Szovjet-unióknak hadat üzent Szlová-kiát akarta támadni. Koránt-sem elvetendő lehetőség, hogy szlovák területről felszálló re-pülőgép voltak a tettesek.”

A bombázás kérdése egyelő-re tehát perdőntő bizonyítékok hiányában megoldatlan. Ez azonban korántsem menti fel a magyar kormányt, amely régóta már csak az ürügyet kereste a Szovjetunió elleni támadáshoz.

Stark Tamás

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS! (nem álláshely betöltésére)

A Magyar Rádió pályázatot hir-det az intézményen belül működő ifjúsági stúdiójába, fiatal újsá-gírók, riporterek előzetes szakmai felkészítésére.

Jelentkezhetnek: III., IV. éves egyetemi hallgatók, akik érdeklődnek a rádiós újságról, rapor-teri munka iránt, s tehetséget éreznek a pályához.

A jelentkezés feltételei: Magas-szintű általános műveltség, szé-les körű politikai tájékozottság — a marxizmus-leninizmus isméré-ten alapuló világnézet, aktív köz-reműködés az egyetem társadal-mi-politikai szervezeteiben.

A pályázóknak jó írás- és be-szédképességgel, megfelelő hang-annyal és legalább egy idegen

nyelv középfokú ismeretével kell rendelkezniük.

A jelentkezés határideje: 1981. november 6.

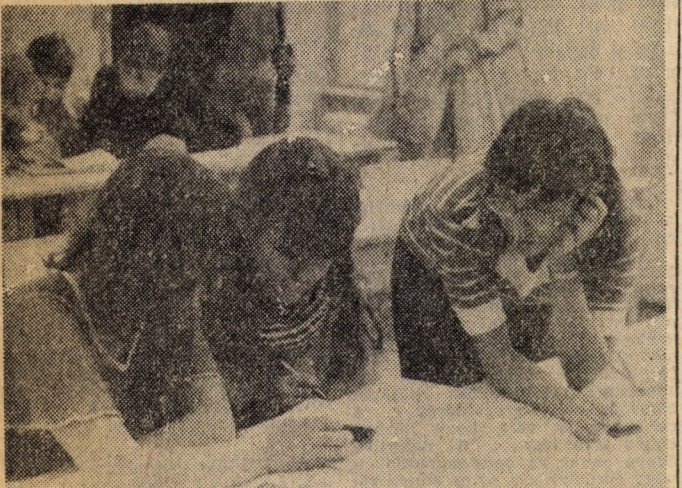
Kérjük, hogy a megjelölt idő-pontig a pályázók küldjék be a Magyar Rádió Személyzeti és Oktatási Osztályára (1800. Buda-pest, Bródy S. u. 5-7.):

- egy önéletrajzot,
- egy db legfeljebb 2 flekkes — erre a célra készült írást, bármi-lyen témakörben és műfajban (cikk, kommentár, glossza, stb.).

A követelményeknek megfelelő pályázó: az egyetem évei alatt — mint az ifjúsági stúdió tagja rá-diós elméleti és gyakorlati kép-zésben részesül. Az ifjúsági stú-dió 1982. február hónapban in-dul. A foglalkozások heti egy alkalommal, a késő délutáni órák-ban lesznek. A pályázók az if-júsági stúdióban végzett szakmai felkészítés után, megfelelő szín-vonal elérése esetén, külső mun-katársként dolgozhatnak a Rádió főszerkesztőségének — és a nyá-ri szünetben 1-2 hónapos gyakorlati munkát vállalhatnak. Pécsről, Győrből, Szolnokról, Szegedről, Miskolcra, Debrecen-ből és Nyíregyházáról, vagy az említett városok közeléből ér-kezett egyetemi hallgatók a lakó-helyük szerinti körzeti stúdióban vállalhatnak nyári szünetben munkát, vagy dolgozhatnak kül-ső munkatársként.

Az egyetemi tanulmányok sik-eres befejezése után az ifjúsági stúdiót legeredményesebben el-végzők felvételt nyerhetnek a Magyar Rádióba — illerve a körzeti stúdióba — újságról gyakorlati munkakörbe, az állás-hely betöltésére meghirdetett pá-lyázaton alapján.

Budapest, 1981. szeptember MR Személyzeti és Oktatási Osztály

Első jegyzetek

Fotó: Sass Ákos

Válság és megújulás

Szabad pártnap lesz október 8-án 14 órakor a II-es előadó-ban. A téma előadója: Berend T. Iván elvtárs.

HÍR

Az elmúlt héten a párt agit-prop. munkabizottsága megtárgyal-ta a tanévre szóló feladatait, to-vábbá tájékoztató hangzást el a KISZ agit-prop. tervéről és a klub programjáról.

Az agit-prop. munkabizottság a Polvaxról megállapította, hogy folytatására idén is szükség van, a Sajtófogadás és a Közép-Európa Kör rendezvényeinek felvállalásával.

Kul-túrák

Színházi kirándulásaink műsorterve

A tavaly februári közös buszos színházi kirándulás sikerén fel-buzdulva (Győri Kisfaludy Szín-ház: Nádás Péter „Takarítás” című darabja), az idel tárvénben hat hasonló vidéki látogatást szerve-zünk.

Az első félévre a következő programokat tervezzük:

Két busszal 90-en utazunk a győri Hamlet-előadásra október végén. Rendező: Bódy Gábor és Szikora János, főszereplők: Cser-halmi György, Levciczky Klára, Bán János, Ifj. Ujlaki László, Martin Márta.

November első felében a szol-noki Koldusoperát szeretnénk együtt megnézni. Egy érdekes összeállítás nyújthat majd a Bu-dapestben bemutatott Ljubimov-fé-l rendezéssel. Rendező: Sándor Pál, főszereplők: Kern András, Margittay Ág, Nagy Zoltán, Ifj. Kőműves Sándor.

November végén a most meg-alkult nyíregyházi társulat „Rolling Stones Story” című musical előadását tekintjük meg. A szer-zők Bereményi Géza és Földes

László (Hobó), rendező: Fehér György.

A második félévben valószínű-leg megnéznünk egy kaposvári előadást; Szikora János győri Hrabal-rendezését, és Nyíregyhá-zán, a Mórinc Zsigmond Színház-ban Maróti Lajos darabjának ös-bemutatóját, a Platonidát. (Ere-dei címén: Az állam.)

Az előadások után lehetőség szerint beszélgetni fogunk a ren-dezőkkel és a szereplőkkel. A jelentkezőknek alkalmanként és fejenként körülbelül 50 forintot kell majd fizetniük a KISZ-bizottságon. A többi költsé-get a KISZ-bizottság és a Köz-művelődési Titkárság fogja fe-dezni. (Mivel az egyetemi busz-hoz igen nehezen és bizonytala-nul lehet hozzájutni, inkább Vo-lán-buszokkal utazunk majd 50 százalékos kedvezményvel.)

Figyeljétek plakátjainkat, meg-jelenésükre lehet csak elkézdeni a jelentkezést, de akkor — kér-jük — minél gyorsabban.

Molnár Gabriella és Muraközi Anna

Séta József Attila Duna-parti szobra körül Marton László szobrász kísérlete

Az Országház déli szár-nyánál, a Kossuth tér, a Kereskedelmi Kamara szép, új épülete, a Duna-parti ház-sor és a Duna majdnem há-romszöveg alkotó együttese ál-tal határolt tér legcsendesebb pontjában állították fel a költő emlékművét.

A rakparti lépcsősort egy színttel fentebb az alkotó megismételte, s ezzel nyilván a költő mindannyiunk által

Ú! a lépcsőn, mint a bár-mikori vizet tűnődően néző nagyvárosi fáradt ember, ka-bátját könnyedén a lépcső-fokra vetette, a híreket árszaj-t lapot ölbeejtve karjait csüggedten ejti térdére és nagy karimájú kalapját tartja.

A költőről alkotott általános képzet igen megközelíti a szob-rász alkotta figura.

Amikor a néző szembekerül a szobor-alakkal, mely, sötét, szuggesztív tekintete meg-fogja, és tartósan kényszerül az átható tekintettel tartani a kapcsolatot. Farkasszemet kell nézni.

A jól ismert József Attila-portrék sokaságából a szob-rász igyekezett egy állandó, igaz arcot alkotni.

A mélytűző, erős tekintet a szemgolyó pozitív formája hely-lyet a szemgödör hangsúlyo-zásával érte el meglepő erős hatással. Sajnos az arc többi alkotó eleme nem egyenrangú művészi megfogalmazású a szempárral.

Ezért a szobor feje a figura többi hangsúlyos pontjától is elszakad.

Ahogyan a cipőfűző eloldva a valóságosnál valóbbnak tet-szik, a kalap jelzi az akkori divatot, a figura mozdulata is követeli a megmintázás ilyen módjának következetességét.

A néző tekintetét vezető szobrászi gondolatot az arc volt hivatta beteljesíteni, ezért tökéletesebb portrészereiséget kellett volna a művésznek eszközeivel megvalósítania. A szobrász kísérlete a költő megélt világnézet és gondol-atainak megjelenítésére majd-nem műalkotást eredménye-zett.

Hogy a város lakói azért szeretik e „póztalan” em-lékművet, azt a kalap mellé, a kézbe dugott virágszálak jelzik.

Péczeli Margit grafikus

TÁJÉKOZTÓ

Mostanában egyre több olyan írás lát napvilágot, amely a közelmúlt történelmével foglalkozik. A HISTÓRIA 1981/3. számát szentelte a magyar történelem felszabadulás utáni korszakának áttekintésére. A témával foglalkozó neves szerzők publikálnak és számban: A polgári ellenzék kiszorítása a magyar politikai életből Magyarországon 1947—1949 címmel Izsák Lajos írt cikket; közli a lap az 1948. június—1957. július közötti korszak eseménytörténetét; az 1945 utáni magyarországi pártok adatait; Balogh Sándor írását a felszabadulás utáni Magyarország kitelepítéseiről és lakosságseréről; megjelentett egy interjútt Péter Jánossal „Magyar kérdés” az ENSZ-ben, hidegháború, enyhülés címmel, hogy csak a legérdekesebb írásokat soroljam.

Ugyanebben a számban BEREND T. IVÁN UTAK ÉS TÉVUTAK A GAZDASÁGPOLITIKÁBAN MAGYARORSZÁGON AZ 1950-ES ÉVEKBEN címmel tekint át a korszak gazdaságpolitikáját. „Az 1950 januárjában útjára indított első 5 éves terv hatalmas méretűt beruházásainak előkészítésére is oly szűkre szabták az időt, hogy az év nyarán megdőltek: a rövid határidők következtében... a beruházásokat terdokumentáció (tervek és költségvetések) nélkül kezdik el. Az 1950 első felében folytatott építkezések 75 százalékát jellemezte ez a helyzet... Az iparosítás feszített céljai mellett az infrastruktúra (közlekedés, hírközlés, a lakás, egészségügyi és oktatási, illetve kulturális vagy üzlethálózati, energiahálózati területek) fejlesztésére is korlátozott erőfeszítések csupán. A második világháborút követő évtizedekben a fejlett gazdaságok rendelkezésére álló országokban erre fordították a beruházások kétharmadát, az ötvenes évek hazai beruházásainak csak egyharmada jutott ezekre a célokra... A magyar ipar gyártási területét rendkívül széles skálán igyekeztek kiépíteni, hogy a gazdaság

minél függetlenebbé váljon

a behozataltól. Ezt a gazdaságfejlesztő koncepciót a szovjet iparosítási politikát követő szocialista országok mellett a latin-amerikai országok többsége és egyes ázsiai országok is széles körben alkalmazták... E fejlesztési politika lényegéből következik, hogy a legfőbb gazdasági érték a import hazai termeléssel történő pótlása válik, ami másodrendű jelentőségűvé teszi a hazai előállítás költségeit és a gyártmányok műszaki-minőségi szintjét... E politikából fakad a kiemelt ágazatok anyagi kedvezményezése, dotációjára, különböző exporttámogatási módszerek beépítése, a magas felhalmozás, a világpiacon elválasztott és az értéktárolóktól elválasztott árrendszer, valamint több más” máig ható jellegzetes vonás.

Ugyancsak a HISTÓRIA 3. száma közli VIDA ISTVÁN NAGY FERENC POLITIKAI PÁLYAFUTÁSA című cikkét: „Nagy Ferencet 1946. február 4-én nevezték ki miniszterelnökké. A kormányfői megbízatást csak a munkáspártok nyomására fogadta el, nem vágyott ugyanis e posztra, inkább pártvezér akart maradni. Feltette népszerűségét is, s attól tartott, hogy nem tud megbirkózni az ország előtt álló óriási feladatokkal. Mégsem térhetett ki a tisztség elvállalása elől, mert csak ő volt elfogadható személy mind a kiscsoport, mind a koalíciós partnerek számára... Az 5 miniszterelnöksége idején született törvény a köztársaság büntetőjogi védelméről, a földreform szegényparasztok érdekében történő lezárásáról s a bányák államosításáról... Nagy Ferenc dolgozta ki a kiscsoport új konzolidációs politikai irányvonalát, amely a népi demokrácia addigi vívmányainak megőrzésére, illetve a polgári jellegű intézmények megszüntetésére irányul, s elutasította mind a horthysta restaurációt, mind a szocialista perspektívát.” Nagy Ferenc 1947 júniusában egy belpolitikai összeesküvésben kompromittálódott, és az Egyesült Államokba távozott. „Távozásának sztori-jáért 20 ezer dollárt kapott, amelyből Washington mellett vásárolt tejtermelő farmján gazdálkodott 1951-ig. Akkor különböző magyar és nemzetközi emigráns-szervezetben vállalt megbízatást, tagja volt a Magyar Nemzeti Bizottmány Intéző Bizottságának, amelyet fénykorában, 1954—55-ben, felhívatalosan emigráns kormányfőként tekintettek... 1956 nyarán megpróbált az USA-ból Ausztriába áttelepülni, de

az osztrák kormány nem adott rá engedélyt...

1963 után fokozatosan visszavonult a politikától, és egyetemi előadásokat vállalt. 1977-ben az amerikai szenátus különbizottsága előtt kiállt a korona visszaadása mellett... 1979 nyarán a Magyarok Világszövetségének meghívására Magyarországra készült, amikor hirtelen szívrohamban 1979. június 12-én elhunyt.”

A TÁRSADALMI SZEMLE összevont 8—9. száma is több cikkben foglalkozik az elmúlt negyedszázad történetével. BERECZ JÁNOS 1956 — NEGYEDSZÁZAD TÁVLATÁBÓL címmel az 56-os események kronológiáját áttekintést közli: „1956 nyarán az MDP jelentős lépéseket tett, hogy kézbe vegye az események irányítását. A Központi Vezetőség július 18—21-i ülésén lemondatta Rákosi Mátyást, és olyan népszerű, tekintélyes vezetőket vont be a KV-be, valamint a Politikai Bizottságba, mint Kádár János, Kállai Gyula, Marosán György, Mező Imre és mások. A határozat a kibontakozás számos elemét igen pozitívan fogalmazta meg, s e határozatot több helyes lépés is követte. (Állásfoglalás az értelmiségi politikáról, a termelőszövetkezetek fejlesztéséről, gazdasági intézkedések stb.). Mégis bekövetkezett a tragédia... Az egyetemeken működő ellenzéki és ellenséges elemek a párt ártatlanul elítélt és kivégzett mártírjainak — Rajk Lászlónak, Szónyi Tibornak, Pálffy Györgynek, Szalai Andrásnak — október 6-án megrendezett

temetését használták fel

az újabb színre lépéshez... A párttagság zöme a megdőbbülés és a lelkiismereti válság állapotába került a temetési hangulat következtében. Ezt a jobboldali ellenzék saját befolyásának növelésére, a rendszer elleni hangulatkeltésre használta ki... Október 23-án eseményei jól tükrözték a párt- és állami vezetés bizonytalanságát, azt, hogy az események irányítása kicsiszolt a kezükből... A tömegek között is felmerhetetlen volt a zúrvar. Százerek hitték, hogy jogos igényeik kielégítéséért folytak a harc. Az ellenforradalmi erők kezdetben jól álcázták igazi céljait, jelszavaikat a szocializmus megtisztításáról, szocialista felvirágzásról, a szabadságról és a demokráciáról szövezték. A cikk további részében napról napra tekint át az ellenforradalom eseményeit, a forradalmi ellentámadást és a kibontakozás kezdetét.

M. G.

Összoktatói értekezletet tartottak egyetemünkön szeptember 17-én a II-es előadóban. Az értekezlet egyetlen napirendi pontjaként dr. Csizmadia Ernő, egyetemünk rektora tartott tájékoztatót az idősebb tennivalókról, problémákról, valamint a kidolgozás alatt

Nevelés — az oktatás részeként

A rektor hangsúlyozta: az egyetemi nevelő munka alapkövetelménye az oktatás színvonalának magas szinten tartása, folyamatos emelése.

„A legjobb nevelő az, aki a maga oktatói feladatát színvonalasan látja el.” — mondta, az legyen a cél, hogy a tanárok már oktatás közben minél több hallgatót „fogjanak meg”.

Különösen vonatkozik ez a kiscsoportos foglalkozásokra, amelyek ne csak egyfajta ismeretközlésre szorítkozzanak, hanem intenzíven foglalkoztassák a hallgatókat. (A lehetőségek szerint a nagylétszámú előadások során is hasonlóra kell törekedni.) Ne legyenek formálisak a tanórák! „Ennek biztosítása érdekében javasoltuk — és javasoljuk a jövőben is —, hogy a dékánok, tanszékvezetők rendszeres óralátogatással kísérjék figyelemmel az oktatást.” — mondta a rektor, majd hozzátette:

„Az legyen az ideális, és ennek megfelelően az legyen az elvárás, hogy olyan órák kövessék egymást, amelyeken a diák eleve megnyílik az őszinte, nyitott munkakörnyezet, és lehetőség nyílik a diákság egyéb problémáinak, gondjainak a megismerésére is.

Már az órán „jőjjön ki” a hallgatókból az, amire intézményesítetten csak egy-két alkalom (például napjainkban a

álló hároméves intézkedési tervről. Beszédének döntő részében az egyetemünk folyó oktató-nevelő munkáról, valamint a tanulmányi munkán kívüli egyetemi élet jelentőségéről, arra történő ráhatás lehetőségéről szólt.

diákparlament adódik!” Egy szóval az „oktatási folyamatot ragadjuk meg a nevelés számára!” — hangsúlyozta Csizmadia elvtárs.

Ehhez kapcsolódik a patronátusrendszer kérdése is — mondotta a továbbiakban —, valamint az, hogy miként lehetne a diákok egy részét hatékonyabban bekapcsolni a tanszéki munkába? A patronátus rendszer (formailag) az első évfolyamon megoldott, másodikról fölfelé azonban még csak a kezdeti lépéseknél tartunk.

Pedig fontos volna, hogy egy-egy csoportért a szaktanszék részéről valaki külön felelősséget is érezzen, jobban utána járjon az ügyeknek, egyáltalán: érezhetően jelen legyen a csoport életében, és a lehetőségek szerint segítse problémáinak megoldását.

„Visszatérő panasz, hogy a diákoknak oly sok okos ötlete, gondolata, észrevételük elvész, mert nem jut el a megfelelő fórumra, de még csak visszajelzést sem kapnak. Ebben a munkában kellene talpraesettebbeknek lennünk — és itt döntő szerepük lehet a patronáló tanároknak!” — mondta a rektor.

Hasonlóan fontos lenne a diákok bekapcsolása a tanszéki munkába. Ne szűküljön ez

csak azokra a tanszékekre, amelyeknek lehetősége nyílik KK-munkát folytatni!

Keressük azokat a formákat, amelyek az arra különösen alkalmas, érdeklődő, értékes munkát végző hallgatókat megnyerhetik.

Nevelni — a tanulmányi munkán kívül is!

Egyetemünk rektora a továbbiakban az állami vezetés és a diákság viszonyát a tanulmányi munkán kívüli tevékenységek, közéleti aktivitás stb. szempontjából elemzte. Emlékeztetett, hogy nőtt azoknak a hallgatóknak az aránya, akik politikailag is aktívak (közülük korántsem mindegyik KISZ-vezető).

„Örülhetünk annak, — mondta a rektor —, hogy ez a hallgatói érdeklődés, aktivitás megelégnél — végre visszavonulóban van a sokat ostromozott közönyösség, tohonyaság!”

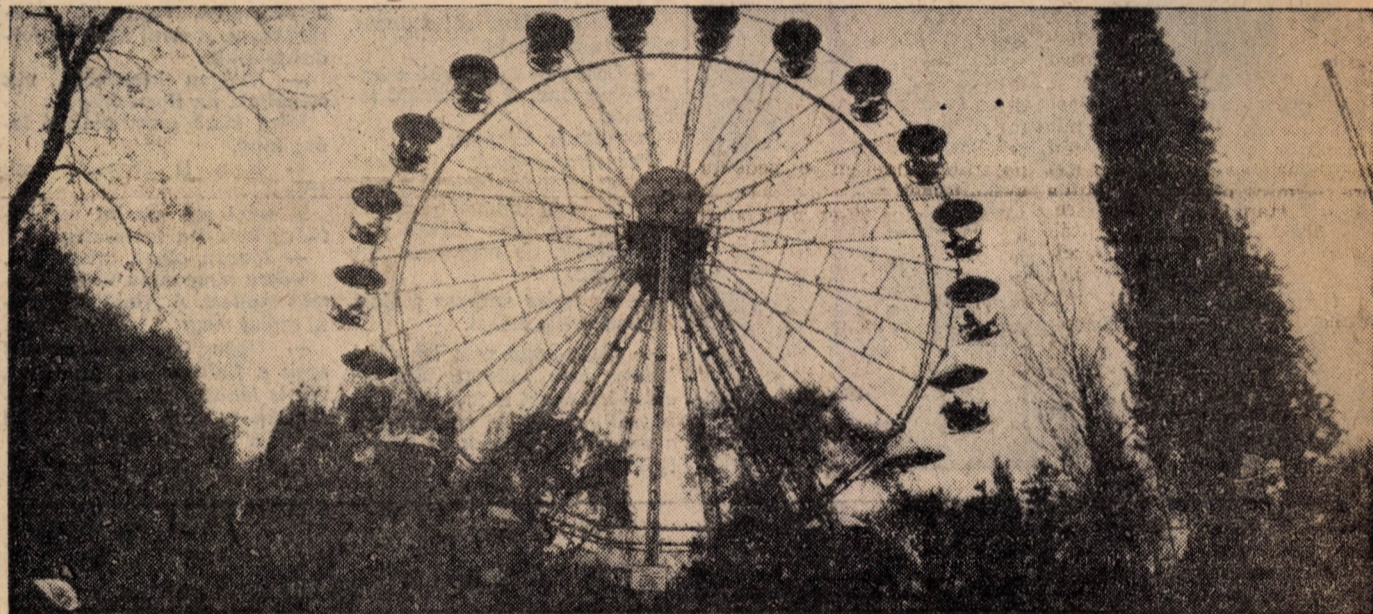
Fontos dolog ez, hiszen a közgazdász pálya politikai pálya is, ahol nagy szerepe van az aktivitásnak, kezdeményezésnek és kritikának egyaránt. A problémát az jelenti, hogy egyetemünk — szükség szerűen — ki van téve a külvilág hatásainak, és bizonyos külpolitikai események kapcsán társadalmi életünkben felerősödtek azok a jelenségek is, amelyek kirívó esetben már ellenzékinek is nevezhetőek. Mindez befolyással van az egyetemi közvéleményre is, tehát komolyan kell vennünk. Azonban előzékeny is vigyázni kell az arányokra! Önmagában a kritikai hang (netán élesebb, esetleg „éretlenebb” kérdések) mögött nem szabad eleve „ellenzékelt” feltételezni, hiszen ilyen reagálással éppen az imént üdvözölt aktivitást tennék semmissé!

Minket az érdekeljen, hogy a KISZ-vezetés, és a közlemény a párt irányvonalát kövesse! Az érdekeljen, hogy miért kevés az olyan KISZ-vezető, aki a többiekkel a jó célok érdekében magával ragadó egységig tud lenni, magamögött az általunk is elvárt politikai alappólással.

Ne azt akarjuk „kinyomozni”, hogy melyik diák, látszólag miben tért el bizonyos elvektől, hanem azt akarjuk elérni, hogy köztük is mind többen, hogy valamennyien konstruktív, a partvezetést követő, egymást is helyes irányban befolyásoló hallgató legyenek az egyetemnek!

„És már csak ennyiből is „oda kell figyelni” a mostani diákparlamentre, és komolyan kell venni a realitást felkészülést!” — szögezte le a rektor.

Csizmadia elvtárs, a tájékoztató utolsó részében ismertette a hároméves intézkedési terv főbb témaköréit (felvételi rendszer, pályaválasztás, elhelyezkedés, tanulmányi rendszer, vizsgarendszer, szakmai gyakorlatok, szakszemináriumok, oktatási színvonal stb.), valamint a további intézményi szintű kulcsfeladatokat (estí, levelező mérnök-közgazdász-képzés kérdése; rekonstrukció, számítástechnikai apparátus alkalmazása az oktatásban; káderfejlesztés, tudományos munka színvonala stb.). — is

Fordulatok

Fotó: Bandl Tamás

Külföldi hallgatóink vakációja

A rekkenő augusztus végi hőségben — amikor a riport készült — a Ráday utcai kollégiumból is szétszéledtek a diákok, de szerencsére azért ott találtam még a harmadik éve nálunk tanuló kubaí Arturó Portuondót, aki külker. szakos. Őt faggattam először az idei vakációjáról.

— Mivel telt el a nyarad? Gondolkodva keresi a megfelelő szavakat:

— Kemény munkával. Bátorbányon voltam egy hónapig építőtáborban. Vasútpályán a legjobb brigádban dolgoztam. Sátorban laktunk. Jól éreztem magam, csak mire megismerkedtem a többiekkel, letelt az egy hónap.

— Ki szervezte számotokra ezt az építőtáborot?

— A kubaí követség. Júliusban, augusztusban nincs menza, kaja nélkül két hónapra kétezerkilencszáz forintot kapunk. A táborban kerestek pénzen nemcsak ennyivalót, hanem kazettát, lemezeket szeretnénk venni. És persze ruházkodásra is költök.

— A tábor után mi volt a programod?

— Balatonszemesen Express-táborban nyaraltam. Innen autóstoppal eljutottunk Siófokra és Földvárba. Négyen-öten gyakran összejöt-

tünk, volt dob és gitár is és kubaí dalokat énekelve jártuk a környéket.

— Milyen sikerrel?

— Mindenhol sokan körénk jöttek, hogy meghallgassanak.

— Három éve itt élsz, milyeneknek ismerted meg a magyar embereket?

— Már nem érzem, hogy külföldi vagyok, úgy megszoktam itt. Jó a kapcsolatom a magyar diákokkal, segítenek a tanulásban. Szerintem a lányok itt szepek, különösen a szőke, két szemű nők. Beszéltem már csehekkel, lengyelekkel, bolgárokkal, jugoszlávokkal, de a magyarokat találok a legbarátságosabbaknak.

★

Az észak-vietnami Ngyen Van Khanh közlekedés szakon végzett és októberben fog állampolgárrá válni. A könyvtárban a Korunk világgazdaság című vaskos kiadványt forgatja elemlyülten.

— Te egész nyáron tanultál? — kérdeztem tőle — vagy volt egyéb programod is?

— Három héttel ezelőtt Gödöllő mellett egy falusi lakodalmában voltam, egy csoport társam hívott meg. Nagyon érdekesnek találtam. Ejjel-nappal táncolt a kétszázötven vendég, köztük én is. Nagyon

tetszett a menyasszonytánc is. Jól éreztem magam.

A faluban beszélgettem idősebb emberekkel is, érdeklődve hallgattak. Sok mindent kérdeztek hazámról. A vietnamiak általában nem beszélnek ilyen sokat, mint a magyarok. Kaptam a barátaimtól fényképeket és én is készítettem fotókat Magyarországról, egy albumra valót. Szívesen fogok emlékezni az itt töltött időre.

— Összel hazautazol. Hol van Vietnámban a szűkebb hazád?

— Száz kilométerre lakom a fővárostól, Nam Dinh-ben. Itt kétszázézeren laknak. Ez a helyiség szővő- és textiliparról híres. Szóvjét és NDK segítségével modernizálták a gyárak gépsorait. Az is lehet, hogy a fővárosban fogok dolgozni, és munkásszálláson lakom majd.

★

Jóleső érzéssel tölt el, ahogy a havannai Guillermo Blanco beszéli nyelvünköt. Árnyaltan, szabatosan, néhány nyelvtani hibától eltekintve. A második évet végezte külker. szakon.

— Hogy sikerül ilyen nagy-szerűen elsajátítani az idegennek számára köztudottan nehéz magyar nyelvet?

— Nagyon sok barátom van és nem bánt, ha kijavítják a

hibáimat. Szeretem a nyelvet, de azért meg kell küzdenem a nehézségekkel, mert a nulláról kezdtük az előkészítőben. Azért néha vétek is a beszédemben és ha kicsit nyers vagyok, ez azért van, mert nem ismerem még eléggé a nyelvet.

— Milyen volt a nyarad?

— A batorbányai vasútpályátáborban töltöttem huszonöt napot. Azt sajnáltuk csak, hogy ez fiútábor volt és hiányoztak a lányok. A legjobb sportpályák Etyeken voltak. Oda jártunk a lánytáborba, ahol megismerkedtem egy apolonóval, aki Spanyolországba utazott. Előtte két héten át korrepetáltam spanyol nyelvből.

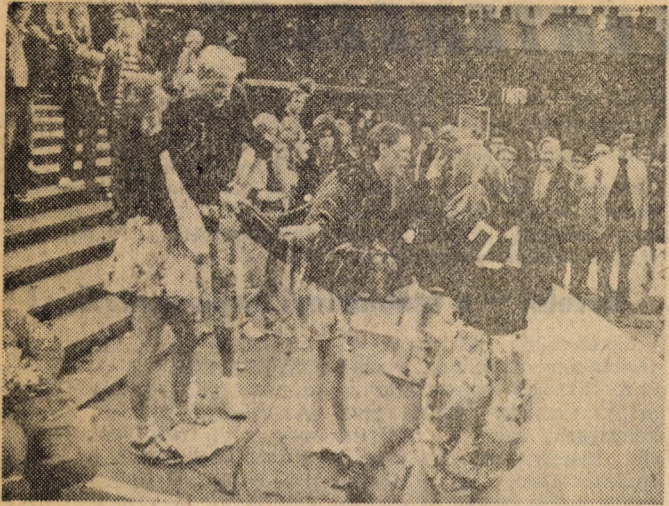
— Mivel töltötted volna a nyarad, ha otthon vagy?

— A tengerpartra mentem volna halászni vagy beutaztam volna Kuba legszebb részét.

— Helyette most a Ráday utcai kollégiummal kell bejárnod. Mibennek találd a kollégiumot?

— Hidegnek! Nem alkalmas a barátságok kialakítására, mert az egyetemi oktatás után mindenki berohan a városba. Én fontosnak tartom a barátságot, ezért szerettem jobban Törökbalinton élni, ahol jobban is ismertük egymást.

Bányai Tamara

Svéd gólyák

Nyugat-Európa sok egyetemén már augusztus második felében megszólalnak a csengők, jelezve az egyetemi előadások, szemináriumok kezdetét. A svéd diákok már a padokban ülnek, s az elsőévesek már túl is vannak az első napok bizonytalanságain, amikor mi még a vakáció utolsó napjait élvezzük itthon vagy külföldön. Am többek között abban, hogy fel kell avatni az elsőöket, emlékeztetéssel kell tenni ezt a napot, a diákok szokásai az egész világon hasonlóak.

Augusztus végén a stockholmi Handelshögskola diákjai is mint minden évben, megrendezik a gólyavató egész napos vidám ünnepüket, versenyeket, játékokat és este discót. A diákok délelőtt a főiskolánál gyülekeztek, s az elsőévesek onnan indultak el csoportonként, hogy végighaladva a belvárosban kijelölt útvonalon, különböző pontokon vidám feladatokat oldjanak meg.

Már ez a szín- és maskarorgia emberek sokaságát vonzotta végig az útvonalon. A játék csúcsa az utolsó állomáson, a város központjában a Sergels torgon, a Riksdag (parlament) és a Kulturcentrum hatalmas, modern épülettömbjének tövében lévő téren volt. Az első csoportok megérkezéséig a királyi testőrség zenekara szórakoztatta a kíváncsi összegyűlteket, majd a diákok megérkezésekor a figyelem teljesen rájuk irányult. Ugyanis utolsó feladatként azt kapták, hogy a rajtuk lévő ruhák összekötéséből olyan hosszú, „zsinórt” készítsenek, amekkorát csak tudnak. A színes kavargásban a nézők nagy derültsége közepette folyt a harc a centiméterekért. Voltak, akik kötött ruhadarabjaikat bontogatták, voltak, akik a vászomból készült ingüket szabdalják azért, hogy a zsinórt megtoldhassák. Aztán jött az utolsó ötlet és az utolsó ruhadarabok is lekerültek. Győzelem!

Frédi és Béni az egyetemen

Részlet a lengyelítői gólyatábor instruktorműsorából

I. SZÍN: Frédi fekszik a hitvesi ágyban. Az ágy mellett áll a „falióra”.

Frédi: Vilma! Utótt már a fránya vekkel? Mert ha nem, még nem kelek fel!

Vilma: (Kintről) A nap se süt egy naplopóra, de mindjárt út a falióra.

„Megszólal” az óra. Azaz: egy fiú időnként terpeszállásba ugrik, a lába között egy másik kidugja a fejét, és szétárt karokkal közli: kakukk!!

Frédi: Fofa be, te vekkel madár, hiszen felkelt a gazdi már! (Orrba vágja a „vekkert”, aztán felkel, odamegy az asztalhoz.)

Vilma! Édes, mégis rémes, hogy reggel van már, az urad éhes és sem a csülök, sem a krémcsincs nincs itt az asztalomnál! Óreglány ellustultál!

Vilma: Hallgass már te beles tulok, nem csoda, ha ellustulok! Úgy horkoltál egész éjjel,

majd a fejem ment már széjjel.

Frédi: Elég legyen, ne légy undok, figyelj inkább, mást mondog: Nem tudod mi ütött a Bényibe? Már nem is hasonlít a régire. Nem kell neki sem ökörkör, sem harci balett, mióta egyetemista lett.

Vilma: Igazad van édesem, megváltozott rémesen. Irma is festi a lokniját, Béni meg hordja a zokniját — azelőtt nem lehetett rátkülni, mert abban nem tudta a körmet rágnia...

Frédi: Nem mehet ez így tovább, tegyük helyre az ostobát! Már benne van a begyemben — gyerünk be az egyetemre!

II. SZÍN: Az egyetem bejáratánál.

Frédi: Na, megvan ez a híres épület, olyan ronda, hogy az rémület...

Vilma: Igen, inkább hallgatnék otthont Kodályt, minthogy bámuljak egy ilyen hodályt!

Frédi: Bemenjünk, vagy előbb egy kis bort vedeljünk? Azt mondják, egyetemi alapszabály, hogy itt minden sarkon két kocsa áll...

Vilma: Nyugi, öreg korgómorgó-boroshordó, ott van Béni, szóljunk most, jó?

(Jön Béni, Irmával)

Béni: Helló Frédi, helló Irma! Milyen klassz, hogy eljöttél ma. Ma tart órát Matek Velő, csuda bölcséket ad elő! Nem győzöd majd bámulni, és közben megtanulsz számolni!

Frédi: Te csak hallgass okos tökmag, téged anélkül is kiszámollak, hogy egy ilyen bam-

A szűk nadrág átka

— Mesterem!
Egy téren áthaladóban ér a megszólítás, kétség nem fér hozzá. nekem szól,

— Mesterem! Egy kis cigarettát vennék, nincs egy ketese? — kérlel egy bizalomgerjesztő mosoly, mögötte pedig egy ötödik X-en túli munkaruhás öregúr bújik meg.

Volt egy ketesem, adtam rögtön. Később estem csak gondolkodóba. Na, nem azon, hogy a kettes nem inkább cse-resznye, vagy vegyes ellenértékét egészítette-e ki, hanem azon, hogy MIÉRT?

Miért kért? Miért tőlem kért, a huszonevestől, a jó ötvenes?

— Aranyoskám, álljon meg egy kicsit! — ezt is nekem címzték, helyesebben címezi egy foltos, fakult köpenyben toporgó néne. Biztonnal lehetne a nagymamám. És hadarja tovább érezhetően kipróbált mondókáját. Innen a szaty-

romból — mutat rá — elvezett a bukszám, nekem le kell mennem. Pincehelyre, adjon pár forintot, ugye ad. Keveset tudó eszemet, keveset látott szememet megviseli a látvány, és megviselné a szöveg is, de már gyanús.

— Egy húszasa sincsen?
— Csak százasom van.

Egy szerencsétlen mozdulat-tal a zsebemre ütök, és megcsörren — a kulcsomom. Felcsillanna a szeme, de már magabiztosan lóbálom előtte kulcsaimat. Az így árván maradt zsebem legalján lapuló aprópénz azonban, a feszes nadrágon erőteljesen kirajzolódik. A már-már eloldalgó néni, meglátva a forintosok szillettjét, újra erőre kap és majd-hogynem hűvösen követelőzni kezd.

Pár forintom bánja, de vég-re megszabadulok tőle, ettől a rossz élménytől.

Gáspár György

Egész úton hazafelé...

Balatonboglári vasútállomás. Kis híján 4 óra. Nagy nehezen lekászálódunk a buszokból és elerjük a pályaudvart. Hamarosan megkapjuk a parancsot: a 4,35-ös vonatra kell felszállni, a kettes és három kocsi.

A vonaton megindul a rendezkedés, itt-ott szabad helyeket kell hagyni a tekeresiek számára. A 3. kocsiban még 8-10 hely üresen marad.

Szárszó állomás.
Két család száll fel, és jön be a szakaszba. Már-már leülnek, mikor kétségbeesett kiáltás hangzik fel:

— Azok a helyek foglaltak!
Az új utasok továbblépnek.

— Azok is! Az egész kocsit foglalt, a többiek Világoson szállnak fel.

— De a kalauz azt mondta, elől van még hely.

— Lehet, de legfeljebb a legelső kocsiban. A két család továbbáll.

B-földvár állomás.
Parasztasszonyok jelennek meg az ajtóban nagy kosarakkal és még nagyobb zajjal. Azonnal az üres ülések felé nyomulnak, de megszólal egy intő hang:

— Az egész szakasz foglalt. Itt nem lehet leülni.

— Hogy-hogy nem lehet? A kalauz erre küldött. Már az előző két kocsit is foglalt. Hogy képzelik, hogy az egész vonat a maguké. Adjanak át ülőhelyeket!

Próbáljuk megmagyarázni, de sikertelenül. A vita egyre inkább elrajzolódik, a diákok is egyre szemtelenebbül felelgetnek. Végül is győz a többség, kitisztul a levegő.

Siófok állomás.
Két néni kászálódik fel a vonatra. Az egyik úgy 70 éves, nagy táskával, a másik 90 is elmúlhatott. Alighogy belépnének felhangzik a jól ismert kórus:

— Foglalt a szakasz...

A „fiatalabb” hölgy jut először szóhoz:

— Hadd üljünk le mégis. A néni nem tudok különben leszállni. Már 98 éves.

— És a reakció?
— Persze, tessék csak! Két helyen már nem múlik.

Két fiú is felpattan, elveszik a csomagot, segítenek elhelyezkedni. A néni hálásan fordul feléjük:

— Nagyon köszönöm, mit csináljak, ha ilyen öreg...

Mire kissé szemrehányó leányhang.

— Nem is öreg..., csak idős...

A néni szó szerint meghatóva keresi a tekintetével:

— Igazán olyan aranyos... Végre nyugodtan ülnek egymás mellett. A „fiatalabb” néni szól meg:

— Ugye milyen kedvesek ezek a fiatalok?... Hát igen, így is lehet. Nem mindig egyformák és nem is véletlenül „ezek a mai fiatalok”.

Székely Andrea

Két hét

Vállalkozás

Nemrégiben új irodalmi antológia jelent meg. Ebben így önmagában voltaképpen semmi rendkívüli nincs, hiszen rendszeres időközönként olvashatunk új válogatásokat, friss összeállítású köteteket, amelyek megpróbálnak keresztmetszetet adni irodalmi életünkről. A fentebb említett új kiadványnak különös pikantériáját az adja, hogy nem a Táncsics és még csak nem is a Hagvető Kiadó jelentette meg, hanem egy külkereskedelmi vállalat.

Egyesek már profilváltásról kezdtek beszélni, mondván, hogy a kultúrát idehaza könyvekből eladni, mint a különböző textiltípusokat idegen tájakon értékesíteni, az egyre erősödő konkurenciaharcban. Erről a megállapításról persze megoszlanak a vélemények, s vannak, akik azt hangoztatják, hogy a kultúrát ne tekintjük árucikknek. Bánthatja esetleg az érzékeny művészek lelkét is, ha akárcsak holmi szerény tehetőséget is felvillantó alkotást néhányan egy lapon emlegetnek bizonyos, még oly szép kiállítású áruhámmal.

De, hogy két, látszólag teljesen eltérő tevékenységet lehet egymás mellett is végezni, sőt nem is akármilyen színvona-

lon, arra akad történelmi példa. Gondoljunk csak az ötvenes évek labdarúgó-válogatottjára, az aranycsapatra, amelynek tagjai akkoriban a honi ipar egyik legjobb alap-, vagy segédanyag-beszerezői, importőrei voltak és mellékesen még „tönkre verték” majdnem az egész világot is. Az országnak ily módon valóban aranyat értek.

Persze az is lehetséges, hogy ez a könyvkiadás már az újszerű vállalkozói szellemnek tudható be. És ha nem is profi-llirozza át magát a külkereskedelmi vállalat, de legalábbis melléküzemágként működött.

Remélhetőleg sokan kapnak kedvet arra, hogy különböző (akár mennyiségben, akár minőségben) hiányzó pótló vállalkozásba kezdjenek. Az ötletes-séggel, leleménységgel ezután nem kell csinálni banni.

El is képzeltem magamban, amint például a gazdaságtörténet tanszék a búvárkodásra nyitott, a pénzügyi tanszék mondjuk vállalkozik a forint konvertibilitás tételére, a statisztikai tanszék pedig történelem-büvész-képzőt működtet.

Mert végülis minden lehetséges. Még az is elképzelhető, hogy néhány kortárs költőnkben, íróinkban egy-egy üzletkötő veszett el. Néha úgy értem, nem is nyomtalanul.

Borsi László

Az első hét az egyetemen Interjú önmagammal

A hét letelt, a szombat est

itt,
kinyugszom végre
Csak előbb felállítom a heti

járadalmait
mérleget:

— Ha jól számolom (összeadom, kivonom, beszorzom és gyököt vonok) már egy hete, hogy az egyetemre járok.

— (Heves bólogatás.)

— Es úgy rémlik, hogy közben egész halom dolog történt velem.

— (Heves bólogatás.)

— No, lássuk csak. Hétfő... No igen hétfő, mint hétfő, ja persze az első nap: Makarencó utca, orosz csoportbeosztás, angol csoportból kimaradás. Következik a komamasszony hol az olló, irány a tanszék. Sikeresen kiküzdöm magamnak a rendkívüli színvonalas 10. csoportot.

— Seabaj, lesz ez még így sem...

— Ne légy oly borulátó, majd elvállik... ha addig éhen nem halok. Gyerünk ebédelni! (Vagy inkább sorba állni?)

— Ne részletezd annyira, a végén honvédelmi ismeretek és kész.

— Persze megismertem a termet, majdnem kiismertem a tanárt, felismertem, hogy legközelebb senkit sem ismerek meg, azután elismerve, hogy már fél ötre jár, tűnés hazafelé.

Hírek

Külgazdász. karosok, figyelem!

Október 2. és 4. között az ELTE szervezésében öt tudományegyetem KISZ-bizottságainak találkozója kerül sor. A találkozó célja tájékozódás, véleménycsere, lehetőség közös álláspontra kialakítása a tudományegyetemek érintő legfontosabb politikai kérdéseiben, az öt KISZ-szervezet politikájának összehangolása. A javasolt főbb témák: az új ösztöndíjrendelettel kapcsolatos állásfoglalás; a tudományegyetem-koncepció megvitatása; a marxizmus-leninizmus oktatás reformja; valamint az egyetemi demokrácia és a hallgatói képviselőtestület. Az utóbbi két témakörben az MKKE és az ELTE közös vitaindító referátummal készül fel.

Október 10-11-én a BME szervezésében Balatonfüreden kerül sor a budapesti egyetemek KISZ-bizottságainak tanácskozására.

Október 15-én, csütörtökön 16 órakor a szak valamennyi hallgatója számára gyűlést szervez a külgazd. KISZ-vezetősége. Képviseletünk szeretnének valós problémákat felvetni a megelőző fórumokon, ehhez ezeket ismerőnek kell. E gyűlés egyben módot ad a szakot érintő más bejelentések megtételére, kérdések megtárgyalására is.

Balogh László
szak KISZ-titkár

Kérés

Az egyetemi tanács tavasszal megválasztott diák tagjai azzal a kéréssel fordulnak „választóközösség”, hogy támogassák őket munkájukban. Mindenfélte tanulmányi szervezeti, stb. problémáival lehet és kell hozzájuk fordulni. Idén az egyetemi tanács elő kerülő főbb kérdések a következők, amelyekről a véleményeket várják:

— a vállalati ismeretek oktatásának helyzete és a szakmai gyakorlat

— az egyetem működése és szervezeti szabályzata

— a tanulmányi és vizsgaszabályzat

— a tanárszakok helyzete

— az esti- levelező hallgatók képzése

— a nevelőmunka a személynormokot és gyakorlatokon (szak- szeminárium, prozeminárium).
Tehát, akinek ezekhez a kérdésekhez megjegyzése, észrevétele, véleménye van, vagy egyéb kérdéseket megvitatását is fontosnak tartja, keresse meg az egyetemi tanács diáktagját, Magyar Éva (külgazd. IV/4.), Geiszt Ferenc (külgazd. III/1.), Balogh László (pénzügyi IV./2.), Kerekes Péter (terv. gazd. III.), Orosz Csaba (ipar IV.), és Kiss Gábor (ipar III./3.). Ha személyesen nem tudjátok őket megkeresni, hagyjátok üzenetet a KISZ-bizottságon nekikre, hiszen segítségüket nélkül, nem tudnátok érdemlegesen dolgozni.

KÜLGAZDÁSZ
A Marx Károly
Közgazdaságtudományi Egyetem
lapja
Felelős szerkesztő:
FARKASINSZKYNE HALÁY EDIT
Szerkesztőség:
1093. Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 174-548
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.
Felelős kiadó:
TILL IMRE
Igazgató
81-4367. Szikra Lapnyomda,
Budapest
Felelős vezető:
CSÖNDES ZOLTÁN
vezérgazdátó